

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

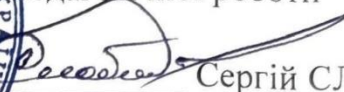
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Сергій СЛОБОДЯН

« 27 » травня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Фахова іноземна мова

для аспірантів

English for Academic Purposes

for post-graduate students

(PhD Students)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

тип дисципліни обов'язкова

мова(и) викладання англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальності В 9 Історія та археологія.

«16» квітня 2026 року. – 54 с.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент, професор НУК, завідувач кафедри прикладної лінгвістики Ніна ФІЛІПОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» узгоджено з гарантом освітньої програми.

Гарант освітньої програми «Історія та археологія» доктор історичних наук, професор, зав. каф. історії

Надія РИЖЕВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики.
Протокол № 12 від «06» травня 2026 р.

Завідувач кафедри

Ніна ФІЛІПОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» розглянуто Навчально-методичною радою філологічного факультету

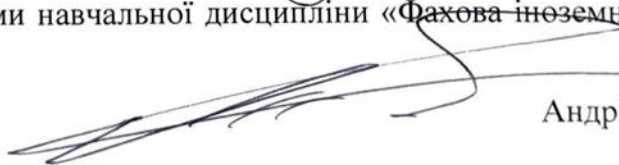
Протокол № 4 від «13» травня 2026 р.
Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» погоджено з навчальним відділом

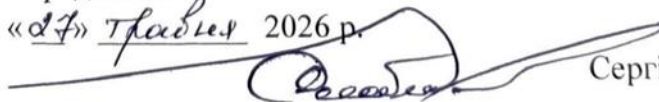
Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 5 від «17» травня 2026 р.
Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН
© НУК, 2026
© Філіпова Н.М., 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	5
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	15
7. Форми поточного та підсумкового контролю	16
8. Критерії оцінювання результатів навчання	19
9. Засоби навчання	19
10. Рекомендовані джерела інформації.....	20
ДОДАТОК 1.....	20
ДОДАТОК 2.....	52

ВСТУП

Анотація

Курс «Фахова іноземна мова» для наукового спілкування – це інтегрований курс для розвитку вмінь читання, письма, аудіювання і говоріння на рівні B2 (загальнонавчана англійська мова), на рівні C1 (професійно-орієнтована англійська мова для наукового спілкування).

Мета курсу передбачає досягнення необхідного рівня лінгвістичної і комунікативної компетенції для здобуття знань з граматики, загальнонавчаної лексики, науковотехнічної лексики (рівень C1) і формування професійних навичок володіння англійською мовою для наукового спілкування. Завдання курсу дозволяють здобувачам виконувати самостійну наукову діяльність: а) отримувати необхідну інформацію із аутентичних періодичних видань і оригінальних наукових джерел; б) використовувати навички письмової (анотації, резюме, статті, звіти тощо) і усної комунікації (обговорення, лекції, презентації тощо); в) володіти такими компетенціями: співпрацювати, обґрунтовувати наукові ідеї, спілкуватися різними комунікантами на наукові теми, розуміти міжкультурні в процесі міжмовної комунікації.

Ключові слова: англійська мова для наукового спілкування, курс англійської мови на основі інтегрованих навичок, комунікативна компетенція, лінгвістична компетенція, соціокультурна компетенція.

Abstract

It is an integrated skills course which means that students are supposed to develop their abilities in reading, writing, listening and speaking in the General English context (Level B2) and in the Academic English context (Level C1).

The aim of the course is to achieve the necessary level of linguistic and communicative competences which envisages: the knowledge of general grammar and vocabulary; the knowledge of academic vocabulary, terminology and specific characteristics of English scientific and technical style (Level C1); the formation of speaking, writing and listening skills: communication on professional and academic topics (Level C1).

The tasks of the course are based on the aim of getting PhD students ready for independent research activity using their knowledge of the English language: a) to obtain the information by means of reading authentic English periodical and academic sources; b) to use the skills of written (summaries, resumes, articles, reports etc.) and oral communication (discussions, lectures, presentations etc.); c) to master the following competences: to cooperate, to substantiate research ideas, to communicate with different target groups, to understand intercultural differences in communication.

Key words: Academic English, integrated skills course, communicative competence, linguistic competence, sociocultural competence.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни							
		денна форма навчання				заочна форма навчання			
Кількість кредитів – 8	<i>Галузь знань</i> В Культура, мистецтво та гуманітарні науки <i>Спеціальність</i> В 9 Історія та археологія <i>Освітня програма</i> Історія та археологія <i>Освітній рівень:</i> третій (освітньо-науковий)	Обов'язкова							
Модулів – 4		Рік підготовки: 1-й, 2-й							
Змістових модулів – 16		Семестр				Семестр			
Електронна адреса РПНД на сайті Університету https://nuos.edu.ua/studentu/polozhennya-nuk/opis-opp/onp-istoriya-ta-arheologiya/		1	2	3	4	1	2	3	4
Загальна кількість годин: 240		Лекції				Лекції			
		-	-	-	-	-	-	-	-
		Практичні				Практичні			
		30 год.	30 год.	30 год.	30 год.	10 год.	10 год.	10 год.	10 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи здобувача – 2.		Самостійна робота				Самостійна робота			
		30 год.	30 год.	30 год.	30 год.	50 год.	50 год.	50 год.	50 год.
		Вид контролю:				Вид контролю:			
		з	з	з	екз.	з	з	з	екз.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фахова іноземна мова» для аспірантів є формування у здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК 6. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою, зокрема іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі; здійснювати міжкультурну комунікацію, працювати в міжнародному контексті, в інтернаціональних дослідницьких групах.

ЗК 8. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК 1. Здобуття глибинних знань у галузі історії та археології, їх взаємин з іншими країнами світу, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем історії та археології розвитку та сучасного стану наукових історичних знань, оволодіння термінологією досліджуваного наукового напрямку.

СК 2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в історичній науці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у наукових фахових виданнях з історії, археології та суміжних галузей.

СК 5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері історії та археології закладах вищої освіти; планувати і організовувати освітній процес у вищій школі; визначати проміжні і кінцеві цілі навчання; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати здоров'язбережувальне середовище, позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є «Англійська мова», володіння іноземною мовою не нижче В2.

Здобувач (аспірант) повинен знати: основні лексичні одиниці загальної та професійної лексики, основні граматичні структури; правила побудови всіх типів речень.

Здобувач (аспірант) повинен вміти: ефективно спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторіями іноземною мовою, а також представляти складну інформацію у зручний та

зрозумілий спосіб усно і письмово; застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, використовуючи іноземну мову для отримання, обробки та зберігання наукової інформації.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів таких результатів навчання:

ПРН-2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми історії та археології державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

ПРН-5. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з історії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН-7. Демонструвати здатність до використання сучасних методів пошуку, збору й оброблення інформації, аналізу та класифікації сукупності різновидових історичних джерел, достатніх для здійснення наукового дослідження.

ПРН-8. Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проєкти, які дають можливість створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми історичної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1.

Тема 1. New things. Personality.

Лексика. Vocabulary: personality

feelings; word building: nouns

adverts

Граматика. Grammar: direct and indirect questions

present perfect

polite enquiries

Читання. Reading: understanding advice forum messages

read a web article about trying something new

read adverts

Аудіювання. Listening: understand informal conversations

handle phone enquiries

Говоріння. Speaking: have interesting conversations

talk about new experiences

make phone enquiries

recommend an experience

Письмо. Writing: write an advice forum message; edit for accuracy

write a forum entry

Pronunciation: sentence stress

word stress; connected speech

polite intonation

Тема 2. Discussing issues.

Лексика. Vocabulary: word stress; weak forms: auxiliaries

surveillance

opinion adjectives

Граматика. Grammar: present perfect simple and continuous

the passive

opinions

Читання. Reading: read an article about small actions with big results
read a letter of complaint
read newspaper extracts

Аудіювання. Listening: listen to opinions about surveillance
listen to people discuss issues

Говоріння. Speaking: talk about different issues
discuss surveillance
give and respond to opinions; support your viewpoint
give a presentation about traditional gender roles

Письмо. Writing: write a letter of complaint; use formal written language
write notes for a presentation

Pronunciation: issues; verbs/nouns with the same form
sentence stress: passives
intonation for partially agreeing

Література: [1], [3], [5], [9], [10], [12].

Practice Test 1.

МКР 1

Змістовий модуль 2

Тема 3. Discussing stories.

Лексика. Vocabulary: sayings
adjectives for stories; multi-word verbs
reading genres

Граматика. Grammar: narrative tenses
I wish, if only
expressing likes and dislikes

Читання. Reading: read stories with a moral; read a humorous story about a saying
read about the life of an extraordinary woman
read the summary of a book

Аудіювання. Listening: listen to a BBC radio programme about very short stories
listen to people recommending books

Говоріння. Speaking: tell anecdotes
talk about life stories
talk about your reading; summarise a plot

Письмо. Writing: write a narrative; use adverbs
Describe a TV/film scene

Pronunciation: weak forms: auxiliaries
sentence stress
sentence stress

Тема 4. Downtime.

Лексика. Vocabulary: free time
positive adjectives; uncountable and plural nouns
abilities

Граматика. Grammar: present and past habits
future forms
describing procedures

Читання. Reading: read about how our free time is changing; read an opinion essay
read about unusual holidays

Аудіювання. Listening: listen to people talk about holidays
listen to people describing TV game shows

Говоріння. Speaking: discuss how you use your time
plan an alternative holiday
describe procedures; use mirror questions

do a class survey

Письмо. Writing: write an opinion essay; use linkers
write your top tips for how to be happy

Pronunciation: weak forms: connected speech: contractions
word stress; connected speech
stress and intonation: mirror questions

Тема 5. Ideas.

Лексика. Vocabulary: change; compound nouns
advertising collocations
collocations with idea

Граматика. Grammar: articles
real and hypothetical conditionals
suggesting ideas

Читання. Reading: read an article about the worst inventions ever
find out your advertising IQ
read about the rules of brainstorming

Аудіювання. Listening: listen to a programme about advertising
listen to a brainstorming session

Говоріння. Speaking: talk about inventions
describe adverts
take part in a brainstorming session
present a novel idea

Письмо. Writing: write a report; make written comparisons
write a product review

Pronunciation: weak forms and linking: the
sentence stress: conditionals
intonation: showing reservations

Література: [1], [3], [5], [7], [8], [9], [10], [12].

Practice Test 2

МКР 2

МОДУЛЬ 2. Змістовий модуль 3

Тема 6. Age.

Лексика. Vocabulary: age; word building: prefixes
optimism/pessimism
collocations

Граматика. Grammar: modal verbs and related phrases
future perfect and continuous
persuading

Читання. Reading: read an article about early and late successes
read emails making arrangements

Аудіювання. Listening: listen to a BBC programme about letters to your future self
listen to a phone-in about life's milestones

Говоріння. Speaking: discuss different ages and generations
talk about your future
discuss the right age for different things
hold a debate

Письмо. Writing: write an informal email; focus on informal style
write a forum comment

Pronunciation: connected speech: elision
weak forms: auxiliaries
intonation: persuading

Practice Test 3

Тема 7. Media.

Лексика. Vocabulary: television; multi-word verbs
reporting verbs
the press

Граматика. Grammar: quantifiers
reported speech
adding emphasis

Читання. Reading: connected speech: linking
word stress
sentence stress

Аудіювання. Listening: listen to an expert talking about hoax photographs
listen to people talking about recent news stories

Говоріння. Speaking: talk about TV programmes
talk about celebrity and media
express strong reactions
retell a news story

Письмо. Writing: write a discursive essay; use linkers of contrast
write a short news article

Pronunciation: connected speech: linking
word stress
sentence stress

Література: [1], [3], [5], [7], [8], [9], [10], [12].

Practice Test 4.

МКР 3 (тест)

Змістовий модуль 4

Тема 8. Behaviour.

Лексика. Vocabulary: collocations: decisions; compound adjectives
values
behaviour

Граматика. Grammar: past and mixed conditionals
-ing form and infinitive
handling an awkward situation

Читання. Reading: read three articles about life-changing decisions
read the instructions for two games
read tips for handling awkward situations

Аудіювання. Listening: listen to an experiment about fairness

Говоріння. Speaking: talk about a difficult decision you've made
talk about values and behaviour
deal with awkward situations
give advice on how to behave in your culture

Письмо. Writing: write an informal article; use linkers of purpose
write about behaviour in your culture

Pronunciation: connected speech: weak forms
connected speech: intrusive /w/
sentence stress and intonation

Тема 9. Dealing with problems.

Лексика. Vocabulary: crime; dependent prepositions
synonyms
incidents

Граматика. Grammar: -ing form and infinitive
past modals of deduction
reporting an incident

Читання. Reading: read an article about memory
read an infographic about scams; read an advice leaflet about avoiding trouble on holiday
read reasons for calling the emergency services
Аудіювання. Listening: listen to people talk about getting tricked
listen to someone report an incident
Говоріння. Speaking: discuss how good a witness you are
speculate about scams
talk about emergency situations
agree priorities
Письмо. Writing: write a 'how to' leaflet; learn to avoid repetition
write a story about a lucky escape
Pronunciation: connected speech: elision
connected speech: past modals
sentence stress

Тема 10. Culture.

Лексика. Vocabulary: adjectives to describe films
the Arts; two-part phrases
dimensions
Граматика. Grammar: relative clauses
participle clauses
giving a tour
Читання. Reading: read a film review
read answers to popular culture questions
Аудіювання. Listening: listen to people talk about films
listen to tours of two very different places
Говоріння. Speaking: talk about a film you never get bored with
talk about popular culture and arts experiences
show a visitor around part of your town
discuss an artistic project for your town
Письмо. Writing: write a film review
write a competition entry
Pronunciation: intonation: relative clauses
word stress; connected speech
intonation in comments

Література: [1], [3], [5], [7], [8], [9], [10], [12].

Practice Test 5.

МКР 4.

МОДУЛЬ 3.

Змістовий модуль 5

Тема 11. Topic/Vocabulary: Academic orientation.

Grammar: Passive Voice.

Reading for key terms and guessing meaning in context.

Listening and speaking: asking study help.

Writing: organising and linking ideas.

Тема 12. Topic/Vocabulary: Learning styles.

Grammar: Passive Voice.

Reading: focusing on academic genres; grammar in context.

Listening and speaking: focusing on study goals in AE.

Writing: AE chatting.

Тема 13. Topic/Vocabulary: Climate change: Problems.

Grammar: Infinitive.

Reading: identifying the relevance of the text; grammar in context.

Listening and speaking: making sure you have understood the key ideas.

Writing: paragraph building.

Тема 14. Topic/Vocabulary: Climate change: Reasons.

Grammar: Infinitive Constructions.

Reading: approaches to note-taking of specific information; grammar in context.

Listening and speaking: giving advice.

Writing: a short report.

Тема 15. Topic/Vocabulary: Climate change: Consequences.

Grammar: Gerund.

Reading: interactive reading; grammar in context.

Listening and speaking: outlining issues and putting forward your point of view.

Writing: drafting and building arguments.

Тема 16. Topic/Vocabulary: Climate change: Solutions.

Grammar: Gerundial Constructions.

Reading: reading for key concepts; grammar in context.

Listening and speaking: describing a process.

Writing: drafting and revising content.

Література: [2], [4], [6], [7], [8], [11], [12].

МКР 5.

Змістовий модуль 6

Тема 17. Topic/Vocabulary: Information age.

Grammar: Subjunctive Mood.

Reading: analysing information in complex texts.

Listening and speaking: agreeing and disagreeing.

Writing: paraphrasing information.

Тема 18. Topic/Vocabulary: On budget.

Grammar: Subjunctive Mood in Context.

Reading: close reading for key ideas; grammar in context.

Listening and speaking: proving your point of view.

Writing: avoiding plagiarism.

Тема 19. Topic/Vocabulary: Being objective.

Grammar: Relative Clauses.

Reading: approaches to note-taking the details.

Listening and speaking: turn-taking in discussion.

Writing: paraphrasing by using synonyms.

Тема 20. Topic/Vocabulary: Innovation.

Grammar: Relative Clauses in Context.

Reading: text organisation 1.

Listening and speaking: sign posting in seminar presentations.

Writing: succession linking.

Тема 21. Topic/Vocabulary: Cross-cultural awareness.

Grammar: Introductory "It".

Reading: text organisation 2.

Listening and speaking: problem-solution patterns and repair strategies.

Writing: generating ideas.

Тема 22. Topic/Vocabulary: IT issues.

Grammar: Introductory "It" in context.

Reading: text organisation 3.

Listening and speaking: concluding a presentation.

Writing: writing the conclusion.

Література: [2], [4], [6], [7], [8], [11], [12].

Revision test.

МКР 6.

МОДУЛЬ 4.

Змістовий модуль 7

Тема 23. Topic/Vocabulary: The general field of the research.

Grammar revision: Present Tenses in context.

Reading for additional information for the topic discussed.

Listening and speaking: Lecture skills (listening for gist and detail; preparing for lectures).

Тема 24. Topic/Vocabulary: The research aim and tasks.

Grammar revision: Past Tenses in context.

Reading for additional information for the topic discussed.

Listening and speaking: Lecture skills (sign posting language in lectures; useful phrases).

Тема 25. Topic/Vocabulary: The research background.

Grammar revision: Future Tenses in context.

Reading for additional information for the topic discussed.

Listening and speaking: Lecture skills (predicting information from visuals; language for focusing on visuals).

Тема 26. Topic/Vocabulary: The research importance.

Grammar revision: Passive Voice in context.

Reading for additional information for the topic discussed.

Listening and speaking: Lecture skills (Beginnings and endings).

Writing: summary.

Тема 27. Topic/Vocabulary: The methods used.

Grammar revision: Modals in context.

Reading for additional information for the topic discussed.

Listening and speaking: Lecture skills (Referring words, emphasising structures).

Writing: article.

Тема 28. Topic/Vocabulary: The lecture.

Reading for additional information discussed.

Listening and speaking: Lecture skills (Scan and interactive listening; guessing the meaning of vocabulary).

Writing: project proposal.

Література: [2], [4], [6], [7], [8], [11], [12].

МКР 7.

Змістовий модуль 8

Тема 29. Topic/Vocabulary: The experimental setup.

Reading for additional information discussed.

Discussion.

Writing: reports.

Тема 30. Topic/Vocabulary: The experiment procedure.

Reading for additional information discussed.

Discussion.

Writing: research statement.

Тема 31. Topic/Vocabulary: The research practical application.

Reading for additional information discussed.

Discussion.

Writing: Presentation slides.

Тема 32. Topic/Vocabulary: Scientific conferences. Round tables. Panel discussion.

Reading for additional information discussed.

Discussion.

Writing: formal letter.

Тема 33. Topic/Vocabulary: Presentation.

Presenting term frames.

Writing: compiling term glossaries.

Література: [2], [4], [6], [7], [8], [11], [12].

Presentations revision.

МКР 8.

Examination.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Кількість годин			
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Модуль 1								
Змістовий модуль 1								
Тема 1. New things. Personality.	13	-	6	7	13	-	2	11
Тема 2. Discussing issues.	14	-	6	8	14	-	1	13
Practice Test 1.	2	-	2	-	2	-	1	1
МКР 1	1	-	1	-	1	-	1	-
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	-	15	15	30	-	5	25
Змістовий модуль 2								
Тема 3. Discussing stories.	7	-	4	3	7	-	2	5
Тема 4. Downtime.	7	-	4	3	7	-	-	7
Тема 5. Ideas.	13	-	4	9	13	-	1	12
Practice Test 2	2	-	2	-	2	-	1	1
МКР 2	1	-	1	-	1	-	1	-
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	-	15	15	30	-	5	25
Модуль 2								
Змістовий модуль 3								
Тема 6. Age.	11	-	4	7	11	-	2	9
Practice Test 3	2	-	2	-	2	-	-	2
Тема 7. Media.	14	-	6	8	14	-	1	13
Practice Test 4.	2	-	2	-	2	-	1	1
МКР 3	1	-	1	-	1	-	1	-
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	-	15	15	30	-	5	25
Змістовий модуль 4								
Тема 8. Behaviour.	7	-	4	3	7	-	2	5
Тема 9. Dealing with problems.	7	-	4	2	7	-	1	6
Тема 10. Culture.	13	-	4	9	13	-	-	13
Practice Test 5.	2	-	2	-	2	-	1	1
МКР 4	1	-	1	-	1	-	1	-
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	-	15	15	30	-	5	25
Модуль 3								
Змістовий модуль 5								
Тема 11. Academic orientation.	4	-	2	2	4	-	2	2
Тема 12. Learning styles.	4	-	2	2	4	-	1	3
Тема 13. Climate change: Problems.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 14. Climate change: Reasons.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 15. Climate change: Consequences.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 16. Climate change: Solutions.	4	-	2	2	4	-	-	4
МКР 5	6	-	3	3	6	-	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30	-	15	15	30	-	5	25
Змістовий модуль 6								
Тема 17. Information age.	4	-	2	2	4	-	2	2
Тема 18. On budget.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 19. Being objective.	4	-	2	2	4	-	1	3
Тема 20. Innovation.	4	-	2	2	4	-	-	4

Тема 21. Cross-cultural awareness.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 22. IT issues.	4	-	2	2	4	-	1	3
Revision test.	4	-	2	2	4	-	-	4
МКР 6	2	-	1	1	2	-	1	1
Разом за змістовим модулем 6	30	-	15	15	30	-	5	25
Модуль 4								
Змістовий модуль 7								
Тема 23. The general field of the research.	4	-	2	2	4	-	1	2
Тема 24. The research aim and tasks.	4	-	2	2	4	-	1	4
Тема 25. The research background.	4	-	2	2	4	-	1	3
Тема 26. The research importance.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 27. The methods used.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 28. The lecture	4	-	2	2	4	-	-	4
МКР 7	6	-	3	3	6	-	2	4
Разом за змістовим модулем 7	30	-	15	15	30	-	5	25
Змістовий модуль 8								
Тема 29. The experimental setup.	4	-	2	2	4	-	2	2
Тема 30. The experiment procedure.	4	-	2	2	4	-	1	3
Тема 31. The research practical application.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 32. Scientific conferences. Round tables. Panel discussion.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 33. Presentation. Presenting term frames.	4	-	2	2	4	-	-	4
Presentations revision.	4	-	2	2	4	-	-	4
МКР 8	6	-	3	3	6	-	2	4
Разом за змістовим модулем 8	30	-	15	15	30	-	5	25
УСЬОГО ГОДИН	240	-	120	120	240	-	40	200

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1.	New things. Personality.	6	2
2.	Discussing issues.	6	1
3.	Practice test 1	3	2
4.	Discussing stories.	4	2
5.	Downtime.	4	-
6.	Ideas.	4	1
7.	Practice test 2	3	2
8.	Age.	4	2
9.	Practice test 3	2	-
10.	Media.	6	1
11.	Practice test 4	3	2
12.	Behaviour.	4	2
13.	Dealing with problems.	4	1
14.	Culture.	4	-
15.	Practice test 5	3	2
16.	Academic orientation.	2	2
17.	Learning styles.	3	1
18.	Climate change: Problems.	3	1
19.	Climate change: Reasons.	2	-
20.	Climate change: Consequences.	3	1
21.	Climate change: Solutions.	2	-

22.	Information age.	2	2
23.	On budget.	2	-
24.	Being objective.	2	1
25.	Innovation.	2	-
26.	Cross-cultural awareness.	2	-
27.	IT issues.	2	1
28.	Revision text.	3	1
29.	The general field of the research.	3	2
30.	The research aim and tasks.	2	1
31.	The research background.	3	1
32.	The research importance.	2	-
33.	The methods used.	3	1
34.	The lecture	2	-
35.	The experimental setup.	2	2
36.	The experiment procedure.	2	-
37.	The research practical application.	2	1
38.	Scientific conferences. Round tables. Panel discussion.	2	-
39.	Presentation. Presenting term frames.	2	-
40.	Presentations revision.	5	2
	УСЬОГО ГОДИН	120	40

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів:

- підготовка усних відповідей до практичних занять – **1 год/1 заняття**;
- виконання домашніх письмових робіт – **2 год/1 заняття**;
- підготовка до контрольних заходів (МКР, тестів) – **3 год. на 1 захід**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Підготовка до практичних занять: читання, аудіювання	40	90
2	Виконання письмових практичних робіт	50	80
3	Підготовка екзаменаційної презентації	15	15
4	Підготовка реферату: стаття, обґрунтування дисертаційного дослідження, термінологічний глосарій	15	15
	Разом	120	200

Індивідуальне науково дослідне завдання

Теми рефератів (writing – письмове спілкування) та презентацій (speaking – усне спілкування) залежать від напряму наукової дослідницької діяльності докторантів і вибираються відповідно до тем їх дисертаційних робіт.

Обов'язковим компонентом підготовки є попередня узгодженість із керівником наукової роботи.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

За джерелом знань словесний метод навчання – пояснення теми і практичні завдання, наочний метод навчання – ілюстрація (таблиці, схеми), практичний метод навчання – вправи, завдання, за типом пізнавальної діяльності – інформаційно-рецептивний та

репродуктивний методи, за ступенем керування навчальною діяльністю – під керівництвом викладача, а також самостійна робота здобувачів з довідковою літературою (конспектування, виконання завдань). За логікою передачі інформації – індуктивний та дедуктивний методи, за кількістю задіяних здобувачів – колективний, груповий, індивідуальний методи.

Основний метод викладання іноземної мови – це комунікативний метод, який передбачає формування лінгвістичної, комунікативної і соціокультурної компетенції. Основні підходи, які дозволяють сформувати і розвинути компетенції, які необхідні для реального спілкування:

- а) студенто-орієнтований підхід;
- б) контентно-орієнтований підхід;
- в) інтеграція різних комунікативно-орієнтованих методик навчання.

До переліку типових методів демонстрування результатів виконання навчальних робіт в процесі проведення поточного контролю, оцінювання результатів самостійної роботи, підсумкової атестації (комплексний екзамен наприкінці 4 семестру) з курсу **«Фахова іноземна мова» для аспірантів** відносяться:

- а) усні відповіді на практичних заняттях; відповіді на запитання і участь в обговоренні питань, які передбачені програмою курсу;
- б) виконання практичних поточних завдань;
- в) написання реферату;
- г) виконання поточних тестів;
- д) виконання контрольних тестів;
- ж) виконання письмового екзаменаційного завдання;
- з) складання усного екзаменаційного завдання.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках здобувач може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Поточний і семестровий контроль виконується викладачем на основі поточних оцінок в процесі навчання (відвідування занять) або після перевірки викладачем завдань і тестів, які виконані аспірантом самостійно.

Допуск аспіранта до випускового іспиту

Аспіранта допускається до випускового іспиту після виконання всіх завдань, які передбачені робочою програмою: завдань, які зафіксовані у підручниках, навчальних посібниках, медіакурсів, поточних і підсумкових тестів, завдань самостійної роботи, творчих завдань.

Питома вага заключного іспиту в загальній системі оцінок - **100 балів**.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів та їх оцінювання

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
----------------------------------	---------------------

59 - 60	1. Програма даного курсу виконана здобувачом повністю. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань висока. 4. Здобувач відвідав всі заняття і брав активну участь в обговоренні. 5. Здобувач виявив творчий підхід до виконання всіх завдань. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі і вчасно. 7. Відповіді правильні, містять аналіз, узагальненість, аргументацію.
55 - 58	1. Програма даного курсу виконана здобувачом повністю. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань достатня. 4. Здобувач відвідав всі заняття і брав активну участь в обговоренні. 5. Здобувач в основному, виявляв виявив творчий підхід до виконання всіх завдань. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі і вчасно. 7. Відповіді в цілому правильні, містять аналіз, узагальненість, аргументацію.
45 - 54	1. Програма даного курсу виконана здобувачом повністю. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач не завжди брав активну участь в обговоренні всі заняття і брав активну участь в обговоренні. 5. Здобувач не виявив творчого підходу до виконання завдань, в основному, спираючись на зразки. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі і вчасно. 7. Відповіді частково правильні, містять аналіз, узагальненість, аргументацію.
44 - 31	1. Програма даного курсу виконана, але не менше ніж на 75%. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач несистематично відвідував заняття. 5. Здобувач несистематично виконував завдання, при цьому спирався на зразки. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання в повному обсязі але не вчасно. 7. Відповіді містять значну кількість помилок.
20 - 31	1. Програма даного курсу виконана, але не менше ніж на 50%. 2. Здобувач виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач епізодично відвідував заняття. 5. Здобувач епізодично виконував завдання, при цьому епізодично спираючись на зразки. 6. Здобувач подавав всі виконані завдання із запізненням. 7. Відповіді містять багато помилок.
1 - 19	1. Програма даного курсу виконана, але менше ніж на 50%. 2. Здобувач схематично виконав всі практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань незадовільна. 4. Здобувач не відвідував заняття. 5. Здобувач епізодично виконував завдання, при цьому епізодично спираючись на зразки. 6. Здобувач подавав із запізненням всі виконані завдання. 7. Відповіді містять багато помилок, не обґрунтовані.

0	1. Програма даного курсу не виконана. 2. Здобувач не виконав практичні завдання. 3. Якість виконаних завдань незадовільна. 4. Здобувач не відвідував заняття. 5. Здобувач не виконував завдання. 6. Здобувач не подавав виконані завдання. 7. здобувач не надає відповіді.
	Максимальна оцінка здобувача за семестр - 60 балів. 15 занять по 4 бали = 60 балів

Самостійна робота	Критерії оцінювання
19 - 20	1. Здобувач виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань висока. 4. Здобувач проявив творчий підхід до виконання всіх самостійних завдань.
15 - 18	1. Здобувач виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань достатня. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання всіх самостійних завдань.
10 - 14	1. Здобувач не виступав або виступав нерегулярно з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано за зразком, але вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання самостійних завдань.
1 - 9	1. Здобувач не виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, виконано за зразком і не вчасно. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань задовільна. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання самостійних завдань.
0	1. Здобувач не виступав з самостійно підготовленими доповідями. 2. Всі завдання, передбачені планом і графіком виконання самостійно, не виконано. 3. Якість виконання самостійно виконаних завдань не задовільна. 4. Здобувач не проявив творчий підхід до виконання самостійних завдань.
	Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми 20 балів

Поточний контроль	Критерії оцінювання
10-8	Роботу виконано в належний термін. Представлено 90%- 100% правильних відповідей.
7-5	Роботу виконано в належний термін. Представлено 75%- 89% правильних відповідей.
4-2	Роботу виконано. Представлено 74%- 60% правильних відповідей.
1	Роботу виконано. Представлено 25%- 59% правильних відповідей.
0	Здобувач не виконав роботу.
	Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми 10 балів: 2 роботи x 10 балів= 20 балів

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Форма контролю за семестр	Максимальна кількість балів
Участь у практичних завдань	15x4 балів = 60 балів
Виконання самостійних завдань	20 балів
Поточний контроль	2x10 балів= 20 балів
Всього	100 балів

Структура і оцінювання випускового іспиту

Екзаменаційна оцінка складається як сума оцінок за виконання всіх завдань

Сума балів	Структура випускового іспиту
(0-25)	Письмовий тест (Рівень C1 Academic English: аудіювання, читання, письмо)
(0-20)	Підготовка статті на тему дисертаційного дослідження англійською мовою.
(0-30)	Підготовка обґрунтування теми дисертаційного дослідження англійською мовою:
	(0-5) Термінологічний словник (150-200 термінів).
	(0-20) Текст реферату (10 сторінок).
	(0-5) Бібліографія (не менше 15 джерел).
(0-25)	Усна презентація результатів дисертаційного дослідження англійською мовою.
Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми 100 балів.	

8. Критерії оцінювання результатів навчання

	Перший рік навчання	
	Вид роботи	Кількість балів
Модуль 1	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	60 балів
Модуль 2	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	
ПМК	Виконання самостійної письмової роботи	20
	виконання двох МКР	20
Сума		100

	Другий рік навчання	
	Вид роботи	Кількість балів
Модуль 1	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	60 балів
Модуль 2	Опрацювання тем, виконання поточних завдань	
ПМК	Виконання самостійної письмової роботи	20
	виконання двох МКР	20
Сума		100

9. Засоби навчання

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу, а також різномірні лінгвістичні фактажі для проведення експериментів (текстові, фото- та відеозразки), мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації).

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та діючих комп'ютерних систем, а саме енциклопедій, довідників,

комп'ютерних програм з обробки експериментальних даних, а також методичних указівок лектора.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Cox K. Kathy. English for Academic Purposes, Students' book / David Hill. – Pearson Longman, 2018. – 268 p.
2. Cox K Kathy. English for Academic Purposes, Teacher's book / David Hill. – Pearson Longman, 2018. – 256 p.
3. Craig Thaine Cambridge , Academic English Teacher's Book / – Cambridge University Press 2018. – 136 p.
4. Craig Thaine Cambridge, Academic English Student's Book / – Cambridge University Press 2018. – 176 p.
5. English for Academics. Book 1. – Cambridge University Press, 2017. – 175 p.
6. English for Academics. Book 2. – Cambridge University Press, 2017. – 171 p.
7. Hewings Martin, Advanced Grammar in Use / A Self-study Reference and Practice Book for Advanced Students of English. – Cambridge University Press, 2005. – 393 p.
8. Maurer Jay, Focus on Grammar: An Advanced Course for Reference and Practice / Addison Wesley Longman, 2nd ed., 2019. – 1009 p.
9. McCarthy Michael, Academic Vocabulary in Use / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. – Cambridge University Press, 2018. – 176 p.
10. Speakout Upper-Intermediate Student's Book, 2nd Edition / Frances Eales, Steve Oakes. - Pearson Education Ltd., 2016. - 176 p.
11. Speakout Upper-Intermediate Workbook, 2nd Edition / Frances Eales, Steve Oakes, Louis Harrison. - Pearson Education Limited. 2015. – 98 p.
12. Філіппова, Н. М. COMPASS for Research Students : навч. посібник для підготовки до кандидатського іспиту з англійської мови / Н. М. Філіппова. – Вид. 2-ге, допов. і перероб. – Миколаїв : НУК, 2025. – 150 с. URL: <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/9988>

Допоміжна література

13. Chase Becky Tarver. Pathways. Listening, Speaking, and Critical Thinking, / Johannsen Kristin L. – National Geographic Learning, 2018.
14. Chase Becky Tarver. Pathways. Listening, Speaking, and Critical Thinking, Teacher's Guide / Johannsen Kristin L. – National Geographic Learning, 2018.
15. Hewings Martin, Advanced Grammar in Use / A Self-study Reference and Practice Book for Advanced Students of English. – Cambridge University Press, 2018. – 393 p.
16. Speakout Advanced Teacher's Book, 2nd Edition / Damian Williams. - Pearson Education Limited, 2016. - 201 p.
17. Speakout Advanced Workbook, 2nd Edition / Antonia Clare, JJ Wilson, Lindsay White. - Pearson Education Limited, 2016. - 96 p.
18. Speakout Intermediate Student's Book, 2nd Edition / Antonia Clare, JJ Wilson. - Pearson Education Ltd, 2015. - 175 p.
19. Speakout Upper-Intermediate Teacher's Book, 2nd eEdition / Jane Comyns Carr, Louis Rogers. - Pearson Education Limited, 2016. - 210 p.
20. Speakout Upper-Intermediate Workbook, 2nd Edition / Frances Eales, Steve Oakes, Louis Harrison. - Pearson Education Limited. 2016. – 98 p.
21. Yakhontova T.V., English Academic Writing, For students and researchers / T.V. Yakhontova. 2002. - 220 p.
22. Філіппова Н. М. COMPASS for Research Students: навчальний посібник для підготовки до кандидатського іспиту з англійської мови / Н.М. Філіппова. – Миколаїв: НУК, 2018. – 96 с. (гриф МОНУ).

Інформаційні ресурси

1. New English File <http://www.oup.com/elt/newenglishfile>
2. British Council <https://learnenglish.britishcouncil.org/business-english>
3. Academic English UK <https://academic-englishuk.com/free>
 - вправи з академічного письма, граматики, лексики (рівні B1–C2)
 - робота з есе, статтями, аргументацією.
4. Cursa – Academic English courses <https://cursa.app/free-online-courses/academic-english>
 - безкоштовні курси з читання, письма, speaking для університету
 - орієнтація на дослідження і академічну лексику
5. Elevify Academic English Course [https://www.elevify.com/en-
ie/courses?utm_source=chatgpt.com&ld=](https://www.elevify.com/en-ie/courses?utm_source=chatgpt.com&ld=)
 - як читати наукові статті, уникати плагіату, писати proposal
 - тренування презентацій і виступів
6. BBC Learning English [https://www.gonaturalenglish.com/learn-english-
free/?utm_source=chatgpt.com](https://www.gonaturalenglish.com/learn-english-free/?utm_source=chatgpt.com)
 - новини, лексика, вимова

SPEAKING

	OVERALL ORAL PRODUCTION
C2	Can produce clear, smoothly flowing well-structured speech with an effective logical structure which helps the recipient to notice and remember significant points.
C1	Can give clear, detailed descriptions and presentations on complex subjects, integrating sub-themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion.
B2	Can give clear, systematically developed descriptions and presentations, with appropriate highlighting of significant points, and relevant supporting detail. Can give clear, detailed descriptions and presentations on a wide range of subjects related to his/her field of interest, expanding and supporting ideas with subsidiary points and relevant examples.
B1	Can reasonably fluently sustain a straightforward description of one of a variety of subjects within his/her field of interest, presenting it as a linear sequence of points.
A2	Can give a simple description or presentation of people, living or working conditions, daily routines, likes/dislikes, etc. as a short series of simple phrases and sentences linked into a list.
A1	Can produce simple mainly isolated phrases about people and places.

	SUSTAINED MONOLOGUE: Describing experience
C2	Can give clear, smoothly flowing, elaborate and often memorable descriptions.
C1	Can give clear, detailed descriptions of complex subjects. Can give elaborate descriptions and narratives, integrating sub-themes, developing particular points and rounding off with an appropriate conclusion.
B2	Can give clear, detailed descriptions on a wide range of subjects related to his/her field of interest.
B1	Can give straightforward descriptions on a variety of familiar subjects within his/her field of interest. Can reasonably fluently relate a straightforward narrative or description as a linear sequence of points. Can give detailed accounts of experiences, describing feelings and reactions. Can relate details of unpredictable occurrences, e.g. an accident. Can relate the plot of a book or film and describe his/her reactions. Can describe dreams, hopes and ambitions. Can describe events, real or imagined. Can narrate a story.
A2	Can tell a story or describe something in a simple list of points. Can describe everyday aspects of his/her environment e.g. people, places, a job or study experience. Can give short, basic descriptions of events and activities. Can describe plans and arrangements, habits and routines, past activities and personal experiences. Can use simple descriptive language to make brief statements about and compare objects and possessions. Can explain what he/she likes or dislikes about something.
A1	Can describe his/her family, living conditions, educational background, present or most recent job. Can describe people, places and possessions in simple terms.
A1	Can describe him/herself, what he/she does and where he/she lives.

	SUSTAINED MONOLOGUE: Putting a case (e.g. in a debate)
--	---

C2	No descriptor available
C1	No descriptor available
B2	Can develop an argument systematically with appropriate highlighting of significant points, and relevant supporting detail. Can develop a clear argument, expanding and supporting his/her points of view at some length with subsidiary points and relevant examples. Can construct a chain of reasoned argument: Can explain a viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options.
B1	Can develop an argument well enough to be followed without difficulty most of the time. Can briefly give reasons and explanations for opinions, plans and actions.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

	PUBLIC ANNOUNCEMENTS
C2	No descriptor available
C1	Can deliver announcements fluently, almost effortlessly, using stress and intonation to convey finer shades of meaning precisely.
B2	Can deliver announcements on most general topics with a degree of clarity, fluency and spontaneity which causes no strain or inconvenience to the listener.
B1	Can deliver short, rehearsed announcements on a topic pertinent to everyday occurrences in his/her field which, despite possibly very foreign stress and intonation, are nevertheless clearly intelligible.
A2	Can deliver very short, rehearsed announcements of predictable, learnt content which are intelligible to listeners who are prepared to concentrate.
A1	No descriptor available

	ADDRESSING AUDIENCES
C2	Can present a complex topic confidently and articulately to an audience unfamiliar with it, structuring and adapting the talk flexibly to meet the audience's needs. Can handle difficult and even hostile questioning.
C1	Can give a clear, well-structured presentation of a complex subject, expanding and supporting points of view at some length with subsidiary points, reasons and relevant examples. Can handle interjections well, responding spontaneously and almost effortlessly.
B2	Can give a clear, systematically developed presentation, with highlighting of significant points, and relevant supporting detail. Can depart spontaneously from a prepared text and follow up interesting points raised by members of the audience, often showing remarkable fluency and ease of expression. Can give a clear, prepared presentation, giving reasons in support of or against a particular point of view and giving the advantages and disadvantages of various options. Can take a series of follow up questions with a degree of fluency and spontaneity which poses no strain for either him/herself or the audience.
B1	Can give a prepared straightforward presentation on a familiar topic within his/her field which is clear enough to be followed without difficulty most of the time, and in which the main points are explained with reasonable precision. Can take follow up questions, but may have to ask for repetition if the speech was rapid.
A2	Can give a short, rehearsed presentation on a topic pertinent to his/her everyday life, briefly give reasons and explanations for opinions, plans and actions. Can cope with a limited number of straightforward follow up questions.

	Can give a short, rehearsed, basic presentation on a familiar subject. Can answer straightforward follow up questions if he/she can ask for repetition and if some help with the formulation of his/her reply is possible.
A1	Can read a very short, rehearsed statement – e.g. to introduce a speaker, propose a toast.

WRITING

	OVERALL WRITTEN PRODUCTION
C2	Can write clear, smoothly flowing, complex texts in an appropriate and effective style and a logical structure which helps the reader to find significant points.
C1	Can write clear, well-structured texts of complex subjects, underlining the relevant salient issues, expanding and supporting points of view at some length with subsidiary points, reasons and relevant examples, and rounding off with an appropriate conclusion.
B2	Can write clear, detailed texts on a variety of subjects related to his/her field of interest, synthesising and evaluating information and arguments from a number of sources.
B1	Can write straightforward connected texts on a range of familiar subjects within his field of interest, by linking a series of shorter discrete elements into a linear sequence.
A2	Can write a series of simple phrases and sentences linked with simple connectors like ‘and’, ‘but’ and ‘because’.
A1	Can write simple isolated phrases and sentences.

	CREATIVE WRITING
C2	Can write clear, smoothly flowing, and fully engrossing stories and descriptions of experience in a style appropriate to the genre adopted.
C1	Can write clear, detailed, well-structured and developed descriptions and imaginative texts in an assured, personal, natural style appropriate to the reader in mind.
B2	Can write clear, detailed descriptions of real or imaginary events and experiences, marking the relationship between ideas in clear connected text, and following established conventions of the genre concerned.
	Can write clear, detailed descriptions on a variety of subjects related to his/her field of interest. Can write a review of a film, book or play.
B1	Can write straightforward, detailed descriptions on a range of familiar subjects within his/her field of interest.
	Can write accounts of experiences, describing feelings and reactions in simple connected text. Can write a description of an event, a recent trip – real or imagined. Can narrate a story.
A2	Can write about everyday aspects of his/her environment, e.g. people, places, a job or study experience in linked sentences.
	Can write very short, basic descriptions of events, past activities and personal experiences.
	Can write a series of simple phrases and sentences about their family, living conditions, educational background, present or most recent job. Can write short, simple imaginary biographies and simple poems about people.
A1	Can write simple phrases and sentences about themselves and imaginary people, where they live and what they do.

	REPORTS AND ESSAYS
C2	Can produce clear, smoothly flowing, complex reports, articles or essays which present a case, or give critical appreciation of proposals or literary works.
	Can provide an appropriate and effective logical structure which helps the reader to find significant points.
C1	Can write clear, well-structured expositions of complex subjects, underlining the relevant

	salient issues. Can expand and support points of view at some length with subsidiary points, reasons and relevant examples.
B2	Can write an essay or report which develops an argument systematically with appropriate highlighting of significant points and relevant supporting detail. Can evaluate different ideas or solutions to a problem.
	Can write an essay or report which develops an argument, giving reasons in support of or against a particular point of view and explaining the advantages and disadvantages of various options. Can synthesise information and arguments from a number of sources.
B1	Can write short, simple essays on topics of interest. Can summarise, report and give his/her opinion about accumulated factual information on familiar routine and non-routine matters within his/her field with some confidence.
	Can write very brief reports to a standard conventionalised format, which pass on routine factual information and state reasons for actions.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

LISTENING

	OVERALL LISTENING COMPREHENSION
C2	Has no difficulty in understanding any kind of spoken language, whether live or broadcast, delivered at fast native speed.
C1	Can understand enough to follow extended speech on abstract and complex topics beyond his/her own field, though he/she may need to confirm occasional details, especially if the accent is unfamiliar.
	Can recognise a wide range of idiomatic expressions and colloquialisms, appreciating register shifts. Can follow extended speech even when it is not clearly structured and when relationships are only implied and not signalled explicitly.
B2	Can understand standard spoken language, live or broadcast, on both familiar and unfamiliar topics normally encountered in personal, social, academic or vocational life. Only extreme background noise, inadequate discourse structure and/or idiomatic usage influences the ability to understand.
	Can understand the main ideas of propositionally and linguistically complex speech on both concrete and abstract topics delivered in a standard dialect, including technical discussions in his/her field of specialisation. Can follow extended speech and complex lines of argument provided the topic is reasonably familiar, and the direction of the talk is sign-posted by explicit markers.
B1	Can understand straightforward factual information about common everyday or job related topics, identifying both general messages and specific details, provided speech is clearly articulated in a generally familiar accent.
	Can understand the main points of clear standard speech on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure etc., including short narratives.
A2	Can understand enough to be able to meet needs of a concrete type provided speech is clearly and slowly articulated.
	Can understand phrases and expressions related to areas of most immediate priority (e.g. very basic personal and family information, shopping, local geography, employment) provided speech is clearly and slowly articulated.
A1	Can follow speech which is very slow and carefully articulated, with long pauses for him/her to assimilate meaning.

	UNDERSTANDING CONVERSATION BETWEEN NATIVE SPEAKERS
C2	As C1
C1	Can easily follow complex interactions between third parties in group discussion and debate, even on abstract, complex unfamiliar topics.
B2	Can keep up with an animated conversation between native speakers. Can with some effort catch much of what is said around him/her, but may find it difficult to participate effectively in discussion with several native speakers who do not modify their language in any way.
B1	Can generally follow the main points of extended discussion around him/her, provided speech is clearly articulated in standard dialect.
A2	Can generally identify the topic of discussion around him/her, when it is conducted slowly and clearly.
A1	No descriptor available

	LISTENING AS A MEMBER OF A LIVE AUDIENCE
C2	Can follow specialised lectures and presentations employing a high degree of colloquialism, regional usage or unfamiliar terminology.
C1	Can follow most lectures, discussions and debates with relative ease.
B2	Can follow the essentials of lectures, talks and reports and other forms of academic/professional presentation which are propositionally and linguistically complex.
B1	Can follow a lecture or talk within his/her own field, provided the subject matter is familiar and the presentation straightforward and clearly structured. Can follow in outline straightforward short talks on familiar topics provided these are delivered in clearly articulated standard speech.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

	LISTENING TO ANNOUNCEMENTS AND INSTRUCTIONS
C2	As C1
C1	Can extract specific information from poor quality, audibly distorted public announcements, e.g. in a station, sports stadium etc. Can understand complex technical information, such as operating instructions, specifications for familiar products and services.
B2	Can understand announcements and messages on concrete and abstract topics spoken in standard dialect at normal speed.
B1	Can understand simple technical information, such as operating instructions for everyday equipment. Can follow detailed directions.
A2	Can catch the main point in short, clear, simple messages and announcements. Can understand simple directions relating to how to get from X to Y, by foot or public transport.
A1	Can understand instructions addressed carefully and slowly to him/her and follow short, simple directions.

	LISTENING TO AUDIO MEDIA AND RECORDINGS
C2	As C1
C1	Can understand a wide range of recorded and broadcast audio material, including some non-standard usage, and identify finer points of detail including implicit attitudes and relationships between speakers.

B2	Can understand recordings in standard dialect likely to be encountered in social, professional or academic life and identify speaker viewpoints and attitudes as well as the information content.
	Can understand most radio documentaries and most other recorded or broadcast audio material delivered in standard dialect and can identify the speaker's mood, tone etc.
B1	Can understand the information content of the majority of recorded or broadcast audio material on topics of personal interest delivered in clear standard speech.
	Can understand the main points of radio news bulletins and simpler recorded material about familiar subjects delivered relatively slowly and clearly.
A2	Can understand and extract the essential information from short, recorded passages dealing with predictable everyday matters which are delivered slowly and clearly.
A1	No descriptor available

READING

	OVERALL READING COMPREHENSION
C2	Can understand and interpret critically virtually all forms of the written language including abstract, structurally complex, or highly colloquial literary and non-literary writings.
	Can understand a wide range of long and complex texts, appreciating subtle distinctions of style and implicit as well as explicit meaning.
C1	Can understand in detail lengthy, complex texts, whether or not they relate to his/her own area of speciality, provided he/she can reread difficult sections.
B2	Can read with a large degree of independence, adapting style and speed of reading to different texts and purposes, and using appropriate reference sources selectively. Has a broad active reading vocabulary, but may experience some difficulty with low frequency idioms.
B1	Can read straightforward factual texts on subjects related to his/her field and interest with a satisfactory level of comprehension.
A2	Can understand short, simple texts on familiar matters of a concrete type which consist of high frequency everyday or job-related language.
	Can understand short, simple texts containing the highest frequency vocabulary, including a proportion of shared international vocabulary items.
A1	Can understand very short, simple texts a single phrase at a time, picking up familiar names, words and basic phrases and rereading as required.

	READING CORRESPONDENCE
C2	As C1
C1	Can understand any correspondence given the occasional use of a dictionary.
B2	Can read correspondence relating to his/her field of interest and readily grasp the essential meaning.
B1	Can understand the description of events, feelings and wishes in personal letters well enough to correspond regularly with a pen friend.
A2	Can understand basic types of standard routine letters and faxes (enquiries, orders, letters of confirmation etc.) on familiar topics.
	Can understand short simple personal letters.
A1	Can understand short, simple messages on postcards.

	READING FOR ORIENTATION
C2	As B2
C1	As B2
B2	Can scan quickly through long and complex texts, locating relevant details.

	Can quickly identify the content and relevance of news items, articles and reports on a wide range of professional topics, deciding whether closer study is worthwhile.
B1	Can scan longer texts in order to locate desired information, and gather information from different parts of a text, or from different texts in order to fulfil a specific task.
	Can find and understand relevant information in everyday material, such as letters, brochures and short official documents.
A2	Can find specific, predictable information in simple everyday material such as advertisements, prospectuses, menus, reference lists and timetables.
	Can locate specific information in lists and isolate the information required (e.g. use the 'Yellow Pages' to find a service or tradesman).
	Can understand everyday signs and notices: in public places, such as streets, restaurants, railway stations; in workplaces, such as directions, instructions, hazard warnings.
A1	Can recognise familiar names, words and very basic phrases on simple notices in the most common everyday situations.
READING FOR INFORMATION AND ARGUMENT	
C2	As C1
C1	Can understand in detail a wide range of lengthy, complex texts likely to be encountered in social, professional or academic life, identifying finer points of detail including attitudes and implied as well as stated opinions.
B2	Can obtain information, ideas and opinions from highly specialised sources within his/her field.
	Can understand specialised articles outside his/her field, provided he/she can use a dictionary occasionally to confirm his/her interpretation of terminology.
	Can understand articles and reports concerned with contemporary problems in which the writers adopt particular stances or viewpoints.
B1	Can identify the main conclusions in clearly signalled argumentative texts.
	Can recognise the line of argument in the treatment of the issue presented, though not necessarily in detail.
	Can recognise significant points in straightforward newspaper articles on familiar subjects.
A2	Can identify specific information in simpler written material he/she encounters such as letters, brochures and short newspaper articles describing events.
A1	Can get an idea of the content of simpler informational material and short simple descriptions, especially if there is visual support.

READING INSTRUCTIONS	
C2	As C1
C1	Can understand in detail lengthy, complex instructions on a new machine or procedure, whether or not the instructions relate to his/her own area of speciality, provided he/she can reread difficult sections.
B2	Can understand lengthy, complex instructions in his field, including details on conditions and warnings, provided he/she can reread difficult sections.
B1	Can understand clearly written, straightforward instructions for a piece of equipment.
A2	Can understand regulations, for example safety, when expressed in simple language.
	Can understand simple instructions on equipment encountered in everyday life – such as a public telephone.
A1	Can follow short, simple written directions (e.g. to go from X to Y).

INTERACTION

OVERALL SPOKEN INTERACTION	
-----------------------------------	--

C2	Has a good command of idiomatic expressions and colloquialisms with awareness of connotative levels of meaning. Can convey finer shades of meaning precisely by using, with reasonable accuracy, a wide range of modification devices. Can backtrack and restructure around a difficulty so smoothly the interlocutor is hardly aware of it.
C1	Can express him/herself fluently and spontaneously, almost effortlessly. Has a good command of a broad lexical repertoire allowing gaps to be readily overcome with circumlocutions. There is little obvious searching for expressions or avoidance strategies; only a conceptually difficult subject can hinder a natural, smooth flow of language.
B2	Can use the language fluently, accurately and effectively on a wide range of general, academic, vocational or leisure topics, marking clearly the relationships between ideas. Can communicate spontaneously with good grammatical control without much sign of having to restrict what he/she wants to say, adopting a level of formality appropriate to the circumstances.
	Can interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction, and sustained relationships with native speakers quite possible without imposing strain on either party. Can highlight the personal significance of events and experiences, account for and sustain views clearly by providing relevant explanations and arguments.
B1	Can communicate with some confidence on familiar routine and non-routine matters related to his/her interests and professional field. Can exchange, check and confirm information, deal with less routine situations and explain why something is a problem. Can express thoughts on more abstract, cultural topics such as films, books, music etc.
	Can exploit a wide range of simple language to deal with most situations likely to arise whilst travelling. Can enter unprepared into conversation on familiar topics, express personal opinions and exchange information on topics that are familiar, of personal interest or pertinent to everyday life (e.g. family, hobbies, work, travel and current events).
A2	Can interact with reasonable ease in structured situations and short conversations, provided the other person helps if necessary. Can manage simple, routine exchanges without undue effort; can ask and answer questions and exchange ideas and information on familiar topics in predictable everyday situations.
	Can communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar and routine matters to do with work and free time. Can handle very short social exchanges but is rarely able to understand enough to keep conversation going of his/her own accord.
A1	Can interact in a simple way but communication is totally dependent on repetition at a slower rate of speech, rephrasing and repair. Can ask and answer simple questions, initiate and respond to simple statements in areas of immediate need or on very familiar topics.

	UNDERSTANDING A NATIVE SPEAKER INTERLOCUTOR
C2	Can understand any native speaker interlocutor, even on abstract and complex topics of a specialist nature beyond his/her own field, given an opportunity to adjust to a non-standard accent or dialect.
C1	Can understand in detail speech on abstract and complex topics of a specialist nature beyond his/her own field, though he/she may need to confirm occasional details, especially if the accent is unfamiliar.
B2	Can understand in detail what is said to him/her in the standard spoken language even in a noisy environment.
B1	Can follow clearly articulated speech directed at him/her in everyday conversation, though will sometimes have to ask for repetition of particular words and phrases.
A2	Can understand enough to manage simple, routine exchanges without undue effort.
	Can generally understand clear, standard speech on familiar matters directed at him/her,

	provided he/she can ask for repetition or reformulation from time to time. Can understand what is said clearly, slowly and directly to him/her in simple everyday conversation; can be made to understand, if the speaker can take the trouble.
A1	Can understand everyday expressions aimed at the satisfaction of simple needs of a concrete type, delivered directly to him/her in clear, slow and repeated speech by a sympathetic speaker. Can understand questions and instructions addressed carefully and slowly to him/her and follow short, simple directions.

CONVERSATION

	CONVERSATION
C2	Can converse comfortably and appropriately, unhampered by any linguistic limitations in conducting a full social and personal life.
C1	Can use language flexibly and effectively for social purposes, including emotional, allusive and joking usage.
B2	Can engage in extended conversation on most general topics in a clearly participatory fashion, even in a noisy environment. Can sustain relationships with native speakers without unintentionally amusing or irritating them or requiring them to behave other than they would with a native speaker. Can convey degrees of emotion and highlight the personal significance of events and experiences.
B1	Can enter unprepared into conversations on familiar topics. Can follow clearly articulated speech directed at him/her in everyday conversation, though will sometimes have to ask for repetition of particular words and phrases. Can maintain a conversation or discussion but may sometimes be difficult to follow when trying to say exactly what he/she would like to. Can express and respond to feelings such as surprise, happiness, sadness, interest and indifference.
A2	Can establish social contact: greetings and farewells; introductions; giving thanks. Can generally understand clear, standard speech on familiar matters directed at him/her, provided he/she can ask for repetition or reformulation from time to time. Can participate in short conversations in routine contexts on topics of interest. Can express how he/she feels in simple terms, and express thanks. Can handle very short social exchanges but is rarely able to understand enough to keep conversation going of his/her own accord, though he/she can be made to understand if the speaker will take the trouble. Can use simple everyday polite forms of greeting and address. Can make and respond to invitations, suggestions and apologies. Can say what he/she likes and dislikes.
A1	Can make an introduction and use basic greeting and leave-taking expressions. Can ask how people are and react to news. Can understand everyday expressions aimed at the satisfaction of simple needs of a concrete type, delivered directly to him/her in clear, slow and repeated speech by a sympathetic speaker.

	INFORMAL DISCUSSION (WITH FRIENDS)
C2	As C1
C1	Can easily follow and contribute to complex interactions between third parties in group discussion even on abstract, complex unfamiliar topics.
B2	Can keep up with an animated discussion between native speakers.

	Can express his/her ideas and opinions with precision, and present and respond to complex lines of argument convincingly. Can take an active part in informal discussion in familiar contexts, commenting, putting point of view clearly, evaluating alternative proposals and making and responding to hypotheses. Can with some effort catch much of what is said around him/her in discussion, but may find it difficult to participate effectively in discussion with several native speakers who do not modify their language in any way. Can account for and sustain his/her opinions in discussion by providing relevant explanations, arguments and comments.
B1	Can follow much of what is said around him/her on general topics provided interlocutors avoid very idiomatic usage and articulate clearly. Can express his/her thoughts about abstract or cultural topics such as music, films. Can explain why something is a problem. Can give brief comments on the views of others. Can compare and contrast alternatives, discussing what to do, where to go, who or which to choose, etc. Can generally follow the main points in an informal discussion with friends provided speech is clearly articulated in standard dialect. Can give or seek personal views and opinions in discussing topics of interest. Can make his/her opinions and reactions understood as regards solutions to problems or practical questions of where to go, what to do, how to organise an event (e.g. an outing). Can express belief, opinion, agreement and disagreement politely.
A2	Can generally identify the topic of discussion around him/her when it is conducted slowly and clearly. Can discuss what to do in the evening, at the weekend. Can make and respond to suggestions. Can agree and disagree with others. Can discuss everyday practical issues in a simple way when addressed clearly, slowly and directly. Can discuss what to do, where to go and make arrangements to meet.
A1	No descriptors available

	FORMAL DISCUSSION AND MEETINGS
C2	Can hold his/her own in formal discussion of complex issues, putting an articulate and persuasive argument, at no disadvantage to native speakers.
C1	Can easily keep up with the debate, even on abstract, complex unfamiliar topics. Can argue a formal position convincingly, responding to questions and comments and answering complex lines of counter argument fluently, spontaneously and appropriately.
B2	Can keep up with an animated discussion, identifying accurately arguments supporting and opposing points of view. Can express his/her ideas and opinions with precision, present and respond to complex lines of argument convincingly. Can participate actively in routine and non-routine formal discussion. Can follow the discussion on matters related to his/her field, understand in detail the points given prominence by the speaker. Can contribute, account for and sustain his/her opinion, evaluate alternative proposals and make and respond to hypotheses.
B1	Can follow much of what is said that is related to his/her field, provided interlocutors avoid very idiomatic usage and articulate clearly.

	Can put over a point of view clearly, but has difficulty engaging in debate. Can take part in routine formal discussion of familiar subjects which is conducted in clearly articulated speech in the standard dialect and which involves the exchange of factual information, receiving instructions or the discussion of solutions to practical problems.
A2	Can generally follow changes of topic in formal discussion related to his/her field which is conducted slowly and clearly. Can exchange relevant information and give his/her opinion on practical problems when asked directly, provided he/she receives some help with formulation and can ask for repetition of key points if necessary.
	Can say what he/she thinks about things when addressed directly in a formal meeting, provided he/she can ask for repetition of key points if necessary.
A1	No descriptor available

	GOAL-ORIENTED CO-OPERATION (e.g. Repairing a car, discussing a document, organising an event)
C2	As B2
C1	As B2
B2	Can understand detailed instructions reliably. Can help along the progress of the work by inviting others to join in, say what they think, etc. Can outline an issue or a problem clearly, speculating about causes or consequences, and weighing advantages and disadvantages of different approaches.
B1	Can follow what is said, though he/she may occasionally have to ask for repetition or clarification if the other people's talk is rapid or extended. Can explain why something is a problem, discuss what to do next, compare and contrast alternatives. Can give brief comments on the views of others.
	Can generally follow what is said and, when necessary, can repeat back part of what someone has said to confirm mutual understanding. Can make his/her opinions and reactions understood as regards possible solutions or the question of what to do next, giving brief reasons and explanations. Can invite others to give their views on how to proceed.
A2	Can understand enough to manage simple, routine tasks without undue effort, asking very simply for repetition when he/she does not understand. Can discuss what to do next, making and responding to suggestions, asking for and giving directions.
	Can indicate when he/she is following and can be made to understand what is necessary, if the speaker takes the trouble. Can communicate in simple and routine tasks using simple phrases to ask for and provide things, to get simple information and to discuss what to do next.
A1	Can understand questions and instructions addressed carefully and slowly to him/her and follow short, simple directions. Can ask people for things, and give people things.

TURN-TAKING

	TAKING THE FLOOR (TURNTAKING)
C2	As C1
C1	Can select a suitable phrase from a readily available range of discourse functions to preface his/her remarks appropriately in order to get the floor, or to gain time and keep the floor whilst thinking.
B2	Can intervene appropriately in discussion, exploiting appropriate language to do so.

	Can initiate, maintain and end discourse appropriately with effective turntaking. Can initiate discourse, take his/her turn when appropriate and end conversation when he/she needs to, though he/she may not always do this elegantly. Can use stock phrases (e.g. 'That's a difficult question to answer') to gain time and keep the turn whilst formulating what to say.
B1	Can intervene in a discussion on a familiar topic, using a suitable phrase to get the floor. Can initiate, maintain and close simple, face-to-face conversation on topics that are familiar or of personal interest.
A2	Can use simple techniques to start, maintain, or end a short conversation. Can initiate, maintain and close simple, face-to-face conversation.
A1	Can ask for attention.
A1	No descriptor available

	CO-OPERATING
C2	As C1
C1	Can relate own contribution skilfully to those of other speakers.
B2	Can give feedback on and follow up statements and inferences and so help the development of the discussion. Can help the discussion along on familiar ground, confirming comprehension, inviting others in, etc.
B1	Can exploit a basic repertoire of language and strategies to help keep a conversation or discussion going. Can summarise the point reached in a discussion and so help focus the talk. Can repeat back part of what someone has said to confirm mutual understanding and help keep the development of ideas on course. Can invite others into the discussion.
A2	Can indicate when he/she is following.
A1	No descriptor available

	ASKING FOR CLARIFICATION
C2	As B2
C1	As B2
B2	Can ask follow-up questions to check that he/she has understood what a speaker intended to say, and get clarification of ambiguous points.
B1	Can ask someone to clarify or elaborate what they have just said.
A2	Can ask very simply for repetition when he/she does not understand. Can ask for clarification about key words or phrases not understood using stock phrases.
A1	Can say he/she didn't follow.
A1	No descriptor available

NOTE-TAKING

	NOTE-TAKING (LECTURES, SEMINARS, ETC.)
C2	Is aware of the implications and allusions of what is said and can make notes on them as well as on the actual words used by the speaker.
C1	Can take detailed notes during a lecture on topics in his/her field of interest, recording the information so accurately and so close to the original that the notes could also be useful to other people.
B2	Can understand a clearly structured lecture on a familiar subject, and can take notes on points which strike him/her as important, even though he/she tends to concentrate on the words

	themselves and therefore to miss some information.
B1	Can take notes during a lecture which are precise enough for his/her own use at a later date, provided the topic is within his/her field of interest and the talk is clear and well-structured.
	Can take notes as a list of key points during a straightforward lecture, provided the topic is familiar, and the talk is both formulated in simple language and delivered in clearly articulated standard speech.
A2	No descriptor available
A1	No descriptor available

	PROCESSING TEXT
C2	Can summarise information from different sources, reconstructing arguments and accounts in a coherent presentation of the overall result.
C1	Can summarise long, demanding texts.
B2	Can summarise a wide range of factual and imaginative texts, commenting on and discussing contrasting points of view and the main themes.
	Can summarise extracts from news items, interviews or documentaries containing opinions, argument and discussion.
	Can summarise the plot and sequence of events in a film or play.
B1	Can collate short pieces of information from several sources and summarise them for somebody else.
	Can paraphrase short written passages in a simple fashion, using the original text wording and ordering.
A2	Can pick out and reproduce key words and phrases or short sentences from a short text within the learner's limited competence and experience.
	Can copy out short texts in printed or clearly handwritten format.
A1	Can copy out single words and short texts presented in standard printed format.

SOCIOLINGUISTIC APPROPRIATENESS

	SOCIOLINGUISTIC APPROPRIATENESS
C2	Has a good command of idiomatic expressions and colloquialisms with awareness of connotative levels of meaning.
	Appreciates fully the sociolinguistic and sociocultural implications of language used by native speakers and can react accordingly.
	Can mediate effectively between speakers of the target language and that of his/her community of origin taking account of sociocultural and sociolinguistic differences.
C1	Can recognise a wide range of idiomatic expressions and colloquialisms, appreciating register shifts; may, however, need to confirm occasional details, especially if the accent is unfamiliar.
	Can follow films employing a considerable degree of slang and idiomatic usage.
	Can use language flexibly and effectively for social purposes, including emotional, allusive and joking usage.
B2	Can express him or herself confidently, clearly and politely in a formal or informal register, appropriate to the situation and person(s) concerned.
	Can with some effort keep up with and contribute to group discussions even when speech is fast and colloquial.
	Can sustain relationships with native speakers without unintentionally amusing or irritating them or requiring them to behave other than they would with a native speaker.
	Can express him or herself appropriately in situations and avoid crass errors of formulation.
B1	Can perform and respond to a wide range of language functions, using their most common exponents in a neutral register.

	Is aware of the salient politeness conventions and acts appropriately. Is aware of, and looks out for signs of, the most significant differences between the customs, usages, attitudes, values and beliefs prevalent in the community concerned and those of his or her own.
A2	Can perform and respond to basic language functions, such as information exchange and requests and express opinions and attitudes in a simple way. Can socialise simply but effectively using the simplest common expressions and following basic routines. Can handle very short social exchanges, using everyday polite forms of greeting and address. Can make and respond to invitations, suggestions, apologies, etc.
A1	Can establish basic social contact by using the simplest everyday polite forms of: greetings and farewells; introductions; saying please, thank you, sorry, etc.

FLUENCY

	FLEXIBILITY
C2	Shows great flexibility reformulating ideas in differing linguistic forms to give emphasis, to differentiate according to the situation, interlocutor, etc. and to eliminate ambiguity.
C1	As B2+
B2	Can adjust what he/she says and the means of expressing it to the situation and the recipient and adopt a level of formality appropriate to the circumstances. Can adjust to the changes of direction, style and emphasis normally found in conversation. Can vary formulation of what he/she wants to say.
B1	Can adapt his/her expression to deal with less routine, even difficult, situations. Can exploit a wide range of simple language flexibly to express much of what he/she wants.
A2	Can adapt well rehearsed memorised simple phrases to particular circumstances through limited lexical substitution. Can expand learned phrases through simple recombinations of their elements.
A1	No descriptor available

	TURNTAKING
C2	As C1
C1	Can select a suitable phrase from a readily available range of discourse functions to preface his/her remarks appropriately in order to get the floor, or to gain time and keep the floor whilst thinking.
B2	Can intervene appropriately in discussion, exploiting appropriate language to do so. Can initiate, maintain and end discourse appropriately with effective turntaking. Can initiate discourse, take his/her turn when appropriate and end conversation when he/she needs to, though he/she may not always do this elegantly. Can use stock phrases (e.g. 'That's a difficult question to answer') to gain time and keep the turn whilst formulating what to say.
B1	Can intervene in a discussion on a familiar topic, using a suitable phrase to get the floor. Can initiate, maintain and close simple face-to-face conversation on topics that are familiar or of personal interest.
A2	Can use simple techniques to start, maintain, or end a short conversation. Can initiate, maintain and close simple, face-to-face conversation. Can ask for attention.
A1	No descriptor available

УСЧЕ МОВЛЕННЯ

	Загальне усне мовлення (монологічне)
C2	Може продукувати чітке, плавне, зв'язне усне мовлення з ефективною логічною структурою, яка допомагає слухачеві помітити й запам'ятати значущі пункти.
C1	Може давати чіткі, детальні описи та презентації складних предметів, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі пункти та завершуючи відповідним висновком.
B2	Може давати чіткі, систематично розгорнуті описи та презентації з відповідним виділенням головних положень та релевантними допоміжними деталями. Може давати чіткі, детальні описи та презентації широкого ряду предметів, які стосуються його/її кола інтересів, викладаючи та аргументуючи думки/погляди з додатковими положеннями та відповідними прикладами.
B1	Може досить вільно дати основний опис одного з багатьох предметів, що входять до кола його/її інтересів, представляючи його у лінійній послідовності.
A2	Може дати простий опис або презентацію людей, житлових умов чи роботи, розпорядку дня, смаків та уподобань і т.д. у вигляді короткої серії простих фраз та речень на зразок списку.
A1	Може продукувати прості, здебільшого-ізольовані фрази про людей та місця (проживання, перебування, місцевість).

	Монологічне мовлення: опис, розповідь
C2	Може вільно давати чіткі, зв'язні, підготовлені описи, часто такі, що запам'ятовуються.
C1	Може робити чіткі, детальні описи складних об'єктів. Може робити продумані описи та розповіді, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі положення та завершуючи логічним висновком.
B2	Може робити чіткі, детальні описи широкого кола об'єктів, пов'язаних із своєю сферою інтересів.
B1	Може давати прості описи різноманітних знайомих об'єктів, близьких до своєї сфери інтересів. Може вільно та зв'язно розповісти чи описати що-небудь у вигляді лінійно-структурного висловлювання. Може детально розповісти про свої враження, описуючи почуття та власне ставлення. Може розповісти деталі непередбачених подій, напр., нещасного випадку. Може розказати сюжет книжки або фільму та описати своє ставлення. Може описати мрії, надії та прагнення. Може описати події, реальні або уявні. Може переказати оповідання.
A2	Може розповісти історію або що-небудь описати у вигляді простої послідовності пунктів. Може описати повсякденні аспекти свого оточення, напр., людей, роботу, навчання. Може робити короткі, стислі описи подій або видів діяльності. Може описувати плани та устрої (упорядкування, звичаї та повсякденне життя, минулу діяльність та особисті враження). Може використовувати просте описове мовлення, щоб стисло висловитись про щось і порівняти предмети та особисті речі. Може пояснити, що йому/їй подобається, а що - ні.
	Може описати свою сім'ю, житлові умови, освіту, теперішню або попередню роботу. Може описувати простими словами людей, місцевість та майно.
A1	Може описати себе, чим займається, де живе.

	Монологічне мовлення: аргументація (напр. у дебатах)
--	---

C2	Немає дескриптора
C1	Немає дескриптора
B2	Може послідовно розвивати аргументацію, підкреслюючи належним чином основні положення там, де це потрібно, з відповідними додатковими деталями. Може розвинути досить об'ємну чітку аргументацію, викладаючи і підтримуючи свої точки зору, з додатковими аргументами та відповідними прикладами. Може побудувати ланцюжок міркувань. Може пояснити точку зору на основні положення теми, наводячи різні аргументи “за” і “проти”.
B1	Може розвивати аргументацію таким чином, що його/її розуміють більшість часу без труднощів. Може стисло викласти причини та пояснення певних думок, планів, діяльності.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Публічні виступи
C2	Немає дескриптора
C1	Може виступати швидко, майже без утруднень, застосовуючи наголос та інтонацію з метою точної передачі більш тонких відтінків смислу.
B2	Може публічно висловлюватись на найбільш загальні теми з таким ступенем точності, швидкості та спонтанності, що не спричиняє утруднень або незручностей слухачеві.
B1	Може робити короткі, підготовлені виступи на тему, що входить до інтересів її/його щоденного життя, які, хоча й іноді з неправильним наголосом та інтонацією, можна
A2	Може робити дуже короткі, підготовлені висловлювання, зміст яких передбачений і вивчений, зрозумілий для слухачів, які готові сконцентруватись.
A1	Немає дескриптора

	Звернення до аудиторії
C2	Може представити складну тему впевнено і зрозуміло для незнайомої аудиторії, гнучко будуючи й адаптуючи мовлення відповідно до потреб аудиторії. Може справитись з важкими й іноді ворожими запитаннями.
C1	Може зробити чітку, добре структуровану презентацію складного предмета, досить поширено викладаючи і пояснюючи певні точки зору з додатковими положеннями, причинами та відповідними прикладами. Може добре реагувати на звертання, відповідаючи спонтанно і майже невимушене.
B2	Може зробити чітку, послідовно розвинену презентацію з підкреслюванням значущих моментів та відповідними додатковими деталями. Може спонтанно висловлюватись на основі підготовленого тексту і розвивати цікаві положення, висунуті слухачами аудиторії, часто демонструючи помітну швидкість та легкість вираження.

B1	Може логічно висловлюватись на знайому тему в межах своєї сфери діяльності, досить зрозуміло та без утруднень для слухачів на протязі майже усього мовлення, і в якій основні положення пояснюються розсудливо і точно. Може сприймати і відповідати на запитання, проте буває змушений попросити повторити запитання, якщо мовлення швидке.
A2	Може стисло, з підготовкою, висловлюватись на тему, пов'язану з повсякденним життям, коротко викладаючи причини та пояснення до поглядів, планів та дій/вчинків. Може впоратись з обмеженою кількістю простих послідовних запитань. Може зробити коротке, підготовлене, елементарне висловлювання на знайому тему. Може відповідати на прості послідовні запитання за умови, якщо він/вона може попросити повторити їх і якщо можлива допомога при формулюванні його/її відповіді.
A1	Може прочитати дуже коротке, підготовлене висловлювання - напр., представити виступаючого, запропонувати тост.

	Загальне усне спілкування (діалогічне мовлення)
C2	Вільно застосовує ідіоматичні вирази та колоквіалізми, усвідомлюючи конотативні рівні їх значення. Може правильно передавати найтонші смислові відтінки, використовуючи зі свідомою правильністю широкий діапазон модифікаційних схем. Може повернутись назад і вправно, майже непомітно для співрозмовника, перебудувати висловлювання з метою уникнення труднощів.
C1	Може висловлюватись вільно і спонтанно; майже без зусиль. Вільно використовує широкий лексичний репертуар залежно від потреб у заповненні прогалін за допомогою інакомовлення. Спостерігаються ледь помітні утруднення при пошуках засобів вираження або альтернативних стратегій; лише концептуально складний предмет обговорення може перешкодити природному, плавному мовленнєвому потоку.
B2	Може користуватись мовою вільно, правильно й ефективно, в широкому діапазоні загальних, академічних, професійних тем про дозвілля, чітко позначаючи зв'язки між ідеями. Може спонтанно спілкуватись, добре контролюючи граматичний аспект, без жодних ознак необхідності обмеження того, що він/вона хоче сказати, приймаючи стиль мовлення залежно від обставин. Може спілкуватись настільки вільно і спонтанно, що це дозволяє здійснювати регулярну інтеракцію та підтримувати стосунки з носіями мови без жодних утруднень/незручностей для кожної сторони. Може виділити особисте значення подій та вражень, висловлюючись "за" і чітко підтримуючи певні погляди, наводячи відповідні пояснення та аргументи.
B1	Може досить вільно спілкуватись на знайомі звичайні та незвичайні теми, пов'язані із своїми інтересами та професійною сферою. Може обмінюватись інформацією, перевіряти і підтверджувати її, справлятися з незвичайними ситуаціями і пояснювати, в чому проблема. Може виражати думки на більш абстрактні, культурні теми, такі як фільми, книги, музика тощо. Може використовувати широкий діапазон простих мовленнєвих засобів, щоб справитись з більшістю ситуацій під час подорожі чи перебування у країні, мова якої вивчається. Може без підготовки вступати у розмову на знайомі теми або теми особистих інтересів, чи теми, пов'язані з повсякденним життям (напр. сім'я, хобі, робота, подорож, останні новини).

A2	Може спілкуватись досить легко у конструктивних ситуаціях та коротких бесідах за умови, що співрозмовник допоможе в разі необхідності. Може здійснювати прості, звичайні контакти без надмірних зусиль; може ставити запитання і відповідати на запитання, обмінюватись думками та інформацією на близькі/знайомі теми у передбачуваних повсякденних ситуаціях.
	Може спілкуватись, виконуючи прості звичайні завдання, що вимагають простого і прямого обміну інформацією на знайомі та звичайні теми і стосуються роботи й дозвілля. Може здійснювати дуже короткі соціальні контакти, проте рідко здатний розуміти достатньо, щоб підтримати розмову і виступати її ініціатором.
A1	Може елементарно спілкуватись, проте це повністю залежить від повторень та уповільнень мовлення, перебудови і виправлень. Може ставити запитання і відповідати на них, ініціювати і відповідати на прості твердження щодо нагальних потреб або дуже знайомих тем.

	Розуміння носія мови у ролі співрозмовника
C2	Може розуміти будь-якого носія мови у ролі співрозмовника, навіть у розмовах на абстрактні та складні теми зі спеціальностей, що знаходяться поза його/її компетенцією, за умови можливості звикання до ненормативної вимови або діалекту.
C1	Може детально розуміти мовлення на абстрактні та складні спеціальні теми поза його/її компетенцією, хоча він/вона може відчувати потребу у підтвердженні окремих деталей, особливо якщо вимова незвична.
B2	Може детально розуміти, що сказано йому/їй на нормативному усному мовленні навіть в умовах шуму.
B1	Може розуміти чітко аргументоване мовлення, адресоване їй/йому, хоча і буде час від часу просити повторити окремі слова і фрази.
A2	Може розуміти достатньо, щоб здійснювати прості, звичайні контакти без надмірних зусиль. Може в основному розуміти чітко, нормативне усне мовлення на знайомі теми, адресоване їй/йому, за умови, що він/вона час від часу може попросити про повторення або реформулювання.
	Може розуміти те, що чітко, повільно і прямо йому/їй говориться у простих повсякденних розмовах; може отримати допомогу в розумінні, якщо мовець про це потурбується.
A1	Може розуміти повсякденні вирази, спрямовані на задоволення простих потреб конкретного типу, якщо мовлення є прямо зверненням до нього/неї, чітко, повільно, а мовець настроєний люб'язно. Може розуміти запитання та інструкції, сформульовані ретельно і повільно, розуміти короткі, прості вказівки.

	Бесіда
C2	Може вільно на належному рівні брати участь у бесіді, не маючи жодних лінгвістичних обмежень у повноцінному суспільному та особистому житті.
C1	Може гнучко й ефективно користуватись мовою для соціальних цілей, у тому числі емоційних, образних та жартівливих.

B2	Може впевнено брати участь у бесіді на найбільш знайомі теми, навіть у шумному оточенні. Може підтримувати стосунки з носіями мови, не викликаючи в них іронічної посмішки і не дратуючи їх ненавмисне, не змушуючи їх поводитись інакше, ніж у стосунках з носієм мови. Може виражати різні ступені емоційного стану і підкреслювати особистісне значення подій та вражень.
B1	Може без підготовки вступати в бесіди на знайомі теми. Може розуміти чітко сформульоване мовлення, адресоване йому/їй у повсякденних розмовах, хоча іноді має потребу попросити про повторення окремих слів та фраз. Може підтримувати розмову або дискусію, проте іноді має утруднення, коли намагається точно сформулювати те, що він/вона хоче сказати. Може виражати такі почуття як подив, радість, сум, зацікавлення та байдужість, і відповідати на них.
A2	Може встановити соціальний контакт: вітання і прощання; знайомство; висловлення вдячності. Може розуміти в основному чітке нормативне мовлення на знайомі теми, адресоване йому/їй, за умови, що він/вона може попросити час від часу повторити або переформулювати сказане. Може брати участь у коротких розмовах у звичних контекстах на теми, що входять до сфери його/її інтересів. Може простими засобами виразити, як себе відчуває, і висловити вдячність. Може здійснювати дуже короткі соціальні контакти, але рідко коли здатний зрозуміти достатньо, для того щоб підтримувати бесіду з власної ініціативи, проте може отримати допомогу, якщо мовець згодиться потурбуватись про це. Може вживати прості повсякденні форми ввічливості, привітання та звернення. Може робити запрошення, пропозиції та вибачення, і відповідати на них. Може сказати, що йому/їй подобається чи не подобається.
A1	Може відрекомендувати себе, використовувати елементарні засоби привітання та підтримання бесіди. Може запитати, як справи, і відреагувати на новини. Може розуміти повсякденні висловлювання, спрямовані на задоволення елементарних потреб конкретного типу за умови, що до нього/неї звертаються безпосередньо простою, повільною мовою і можуть повторити, а мовець настроєний по-дружньому.

	Неформальна бесіда/дискусія (з друзями)
C2	Як C1
C1	Може легко розуміти і брати участь у складних інтеракціях між іншими людьми, що ведуть групову бесіду/дискусію, навіть на абстрактні, складні/комплексні незнайомі теми.
B2	Може підтримувати жваву бесіду з носіями мови. Може досить точно виражати свої думки і погляди, наводити свої та переконливо реагувати на складні аргументації інших. Може брати активну участь у неформальній бесіді зі знайомим контекстом, коментувати, чітко висловлювати свою точку зору, оцінювати альтернативні пропозиції, висувати гіпотези й реагувати на них. Може з деякими зусиллями зрозуміти більшість із того, що говориться при ньому/ній у дискусії, проте може вважати надто складним успішно взяти участь у бесіді/дискусії з носіями мови, які абсолютно не змінюють свого мовлення. Може висловлюватись "за" і захищати свої погляди в дискусії, наводячи відповідні пояснення, аргументи й коментарі.

B1	Може розуміти більшу частину з того, про що говорять при ньому/ній на загальні теми за умови, що співрозмовники ухиляються від надмірного вживання ідіоматизмів і чітко артикулюють. Може виражати свої думки на абстрактні або культурні теми, такі як музика, фільми. Може пояснити, чому щось є проблемою. Може стисло коментувати інші точки зору. Може порівнювати й зіставляти альтернативи, обговорюючи, що робити, куди піти, кого або що обрати. і т.д.
	Може в основному розуміти головні положення в неформальній дискусії з друзями, якщо мовлення чітке й нормативне. Може сформулювати власні погляди або точки зору, обговорюючи теми, що стосуються його/її інтересів. Може дати зрозуміти свої думки і ставлення відносно розв'язання певних проблем або практичних питань типу куди піти, що робити, як організувати подію (напр. вихід на природу). Може ввічливо виразити переконання, погляди, згоду чи незгоду.
A2	Може в основному визначити тему дискусії, що проходить при ньому/ній повільно і з чітким д формулюванням. Може обговорити, що буде робити увечері, на уїкенді. Може робити пропозиції і відповідати на них. Може погодитись або не погодитись з іншими.
	Може обговорювати повсякденні практичні справи на елементарному рівні, якщо до нього звертаються чітко, безпосередньо і повільно. Може обговорювати, що робити, куди піти і домовлятися про зустріч.
A1	Немає дескриптора.

	Формальна дискусія і збори
C2	Може проводити свою лінію у формальній (офіційній) дискусії на складні теми, наводячи логічні та переконливі аргументи, не ускладнюючи спілкування для носіїв мови.
C1	Може легко справитись з дебатами, навіть на абстрактні, комплексні, незнайомі теми. Може переконливо аргументувати свою позицію, відповідаючи на запитання та коментарі. Швидко, спонтанно й адекватно реагує на складні лінії аргументації.
B2	Може впоратись з поживавленою дискусією, правильно визначаючи аргументи "за" і "проти" певних точок зору. Може чітко виражати свої ідеї та погляди, переконливо презентувати й реагувати на складні лінії аргументації. Може брати активну участь у звичній та незвичній формальній дискусії. Може розуміти дискусії на теми, пов'язані з його/її сферою, детально розуміти думки, виділені мовцем. Може вести бесіди, викладати свою думку й захищати її, оцінювати альтернативні пропозиції та висувати гіпотези й реагувати на гіпотези інших.
B1	Може розуміти більшість зі сказаного, якщо воно стосується його сфери і співрозмовники не вживають надмірну кількість ідіоматизмів й чітко формулюють. Може точно викласти свою точку зору, проте відчуває труднощі, виступаючи в дебатах. Може брати участь у звичайній формальній дискусії на знайомі теми, мовлення якої нормативне й чітко сформульоване, якщо відбувається обмін фактичною інформацією, даються інструкції або обговорюється рішення практичних проблем.
A2	Може в основному розуміти зміни предмета обговорення у формальній дискусії, що стосується його/її сфери діяльності, якщо мовлення повільне й чітке.

	Може обмінюватись релевантною інформацією і висловлювати свої погляди на практичні проблеми, коли до нього/неї звертаються прямо і якщо він/вона отримує певну допомогу при формулюванні і може попросити про повторення, в разі необхідності, ключових положень.
	Може сказати, що він/вона думає про певні речі, коли до нього/неї звертаються прямо на офіційній зустрічі, за умови, що він/вона може попросити про повторення, в разі необхідності, ключових положень.
A1	Немає дескриптора.

	Цілеспрямована співпраця (напр., ремонт автомобіля, обговорення документа, організація події)
C2	ЯкВ2
C1	ЯкВ2
B2	Може повністю розуміти детальні інструкції. Може допомагати у процесі роботи, запрошуючи інших приєднатись до неї, висловити свою думку і т.д. Може чітко підкреслити основне положення або проблему, обговорюючи причини або наслідки, зважуючи переваги та недоліки різних підходів.
B1	Може розуміти те, що говориться, хоча іноді відчуває потребу у повторенні або поясненні, якщо інші люди розмовляють швидко чи багатослівно. Може пояснити, чому щось є проблемою, обговорити, що слід робити потім, порівняти і зіставити варіанти/альтернативи. Може стисло коментувати точки зору інших учасників. Може в основному розуміти сказане і, в разі необхідності, може повторити знову частину сказаного іншими, щоб досягти взаєморозуміння. Може дати зрозуміти свої погляди та ставлення до можливих рішень або питань щодо наступних дій, стисло пояснюючи причини. Може запросити інших до висловлення своїх точок зору щодо плану дій.
A2	Може зрозуміти достатньо для виконання простих, звичайних завдань без зайвих зусиль, дуже невимушене звертаючись з проханням про повторення незрозумілого. Може обговорювати наступні дії, висувати і реагуючи на пропозиції, запитуючи і пропонуючи напрями роботи. Може пояснити своє розуміння й отримати, в разі необхідності, допомогу, якщо співрозмовник про це потурбується. Може спілкуватись у процесі виконання простих і звичних завдань, вживаючи прості запитальні фрази, прохання про щось, запит простої інформації та обговорення
A1	Може розуміти звернені до нього запитання та інструкції, сформульовані ретельно і повільно, виконувати короткі прості вказівки. Може попросити щось у інших і дати щось іншим людям.

	Обмін інформацією
C2	ЯкВ2
C1	ЯкВ2
B2	Може розуміти й обмінюватись складною інформацією та порадами на теми широкого діапазону, що пов'язані з його/її професійними обов'язками.

	Може правильно передавати інформацію. Може робити чіткі, детальні описи того, як виконати дію/процедуру. Може узагальнювати і підсумовувати інформацію й аргументи з кількох джерел.
B1	Досить впевнено може здійснювати обмін, перевірку та підтвердження накопиченої фактичної інформації на знайомі, звичні і незвичні теми в межах сфери своєї діяльності. Може описати, як щось зробити, даючи детальні інструкції. Може підсумувати і викласти свою думку про коротке оповідання, статтю, розмову, дискусію, інтерв'ю, документальні матеріали і відповідати потім на запитання про деталі. Може вибрати і передати просту фактичну інформацію. Може запитати про детальні інструкції та зрозуміти їх. Може отримати більш детальну інформацію.
A2	Може зрозуміти достатньо, щоб виконати прості, звичайні контакти без надмірних зусиль. Може справитись з практичними повсякденними запитами: пошуку та передачі простої фактичної інформації. Може запитувати і відповідати на запитання про звичне і звичайне. Може запитувати і відповідати на запитання про проведення часу та дії в минулому. Може давати й розуміти прості вказівки та інструкції, напр. пояснити, як дістатись до певного місця. Може спілкуватись у процесі виконання простих рутинних завдань, де вимагається простий і прямий обмін інформацією. Може обмінюватись обмеженою інформацією на знайомі і звичайні оперативні теми. Може запитувати і відповідати на запитання про те, що робить на роботі та у вільний час. Може запитувати про і давати вказівки стосовно карти або плану. Може запитувати про та надавати інформацію про себе.
A1	Може розуміти запитання та інструкції, з якими до нього/неї звертаються чіткою і повільною мовою; розуміє короткі прості вказівки. Може запитувати і відповідати на прості запитання, ініціювати й реагувати на прості висловлювання щодо нагальних потреб або на дуже знайомі теми. Може запитувати і відповідати на запитання про себе та інших людей про те, де вони живуть, людей, яких вони знають, речі, які у них є. Може вказувати час за допомогою таких фраз як "наступного тижня", "минулої п'ятниці", "у листопаді", "три години".

	Надання та отримання інтерв'ю
C2	Виконує свою роль та веде свою партію в діалозі бездоганно, будуючи бесіду і спілкуючись впевнено, абсолютно вільно як у ролі інтерв'юера, так і в ролі інтерв'юованого, не створюючи незручностей для носія мови.
C1	Може вільно брати участь в інтерв'ю, з одного боку чи з іншого, викладаючи та розвиваючи предмет обговорення вільно, без жодної опори, добре розуміючи всі репліки.
B2	Може проводити ефективно, вільно інтерв'ю, спонтанно відштовхуючись від підготовлених запитань, адекватно сприймаючи та реагуючи на цікаві відповіді. Може брати ініціативу в інтерв'ю, формулювати й розвивати ідеї/думки з незначною допомогою або "підштовхуванням", натяками з боку того, хто бере інтерв'ю.
B1	Може надавати конкретну інформацію, необхідну для інтерв'ю/консультації (напр. описати симптоми лікарю), проте робить це з обмеженою точністю. Може вести підготовлене інтерв'ю, перевіряючи і підтверджуючи інформацію, хоча й може час від часу просити про повторення, якщо відповідь іншої особи швидка або надто довга.

	Може ініціювати тему, брати інтерв'ю/консультації (напр. ввести новий предмет, проте під час інтеракції дуже великою мірою залежить від інтерв'юера). Може використовувати підготовлений список запитань, щоб провести заплановане інтерв'ю, з деякими спонтанними реакціями на запитання.
A2	Може зрозуміло висловитись в інтерв'ю і передати думки та інформацію на знайомі теми, якщо він/ вона може попросити інколи про роз'яснення та отримати певну допомогу для вираження того, що він/ вона хоче сказати. Може ставити прості запитання і відповідати на прості висловлювання в інтерв'ю.
A1	Може відповідати в інтерв'ю на прості прямі запитання про деталі особистого життя, якщо мовлення дуже повільне, чітке, пряме й неідіоматичне.

	Швидкість мовлення
C2	Може висловлюватись тривалий час з природною, невимушеною, впевненою швидкістю. Робить паузи лише для уточнення потрібних слів, щоб виразити свої думки, або щоб підібрати відповідний приклад або пояснення.
C1	Може висловлюватись швидко і спонтанно, майже невимушене. Лише концептуально важкий предмет мовлення може загальмувати плавний мовленнєвий потік.
B2	Може висловлюватись спонтанно, часто виявляючи значну швидкість і легкість вираження думок навіть у довгих складних відрізках мовлення. Може продукувати мовленнєві відрізки у досить рівному темпі; хоча може вагатися при підборі структур та виразів і робити при цьому декілька помітних довгих пауз. Може спілкуватися з достатнім ступенем швидкості та спонтанності, що дозволяє реалізувати систематичні інтеракції з носіями мови без утруднень для жодної із сторін.
B1	Може висловлюватись досить легко. Не зважаючи на те, що має деякі проблеми з формулюванням і тому трапляються паузи та невдачі, він/вона здатний/а продовжувати мовлення без сторонньої допомоги. Може висловлюватись зрозуміло, хоча й зупиняючись для граматичного і лексичного планування висловлювання та виправлення, особливо у довготривалих відрізках
A2	Може зрозуміло висловитись у стислій формі, навіть якщо паузи, фальстарту і реформулювання дуже очевидні. Може досить легко будувати фрази на знайомі теми для короткочасного спілкування, незважаючи на дуже помітну невпевненість і фальстарту.
A1	Може вживати дуже короткі, ізольовані, переважно підготовлені структури, з численними паузами для підбору засобів вираження, артикуляції незнайомих слів та виправлення.

	Точність висловлювання
C2	Може точно передавати найтонші відтінки значення, використовуючи широкий діапазон кваліфікаційних мовних засобів (напр., прислівників для вираження ступеня, підрядних обмежувальних речень). Може розставляти акценти, виділяти та уникати двозначності.
C1	Може точно кваліфікувати точки зору і твердження відповідно до ступенів, напр., напевно/можливо, впевненість/сумнів, ймовірність тощо.
B2	Може впевнено передавати детальну інформацію.
B1	Може пояснити головні положення ідеї або проблеми з достатньою точністю.

	Може передавати просту послідовну інформацію, пов'язану з найближчими потребами, підкреслюючи те, що він/вона вважає найважливішим. Може виразити головну думку, яку він/вона хоче пояснити.
A2	Може спілкуватись, передаючи те, що він/вона хоче сказати, у вигляді простого і прямого обміну обмеженою інформацією на близькі та знайомі теми, але в інших ситуаціях він/вона змушений/а змінювати і пристосовувати висловлювання.
A1	Немає дескриптора

ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

	Загальне писемне мовлення
C2	Може писати зрозумілі, зв'язні, складні тексти у відповідному й ефективному стилі з такою логічною структурою, яка допомагає читачеві виділити основні положення.
C1	Може писати зрозумілі, добре структуровані тексти на складні теми, підкреслюючи відповідні вихідні положення, викладаючи і доводячи точки зору досить докладно, з допоміжними пунктами, причинами й відповідними прикладами, та завершуючи логічним висновком. .
B2	Може писати зрозумілі, детальні тексти наряд знайомих тем у межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел.
B1	Може писати послідовні зв'язні тексти на ряд знайомих тем у межах свого кола інтересів, з'єднуючи серії більш коротких простих елементів у лінійний відрізок мовлення.
A2	Може писати серії простих фраз та речень, з'єднаних простими конекторами "та/і/й", "але/проте" і "тому, що".
A1	Може писати прості ізольовані фрази та речення.

	Творче письмо
C2	Може писати чіткі, зв'язні, дуже розгорнуті оповідання/історії та описи подій і вражень у стилі, що відповідає даному жанру.
C1	Може писати чіткі, детальні, зв'язні та розгорнуті описи і вигадані тексти впевненим, особистим, природним стилем, що відповідає рівню уявного читача.
B2	Може писати чіткі, детальні описи дійсних або уявних подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру. Може писати чіткі, детальні описи на різні теми, що стосуються його/її інтересів. Може написати огляд фільму, книги або п'єси.
B1	Може писати послідовні детальні описи на цілий ряд знайомих тем у межах кола своїх інтересів. Може висловлювати на письмі враження, описуючи почуття і ставлення у вигляді простого зв'язного тексту. Може описати подію, недавню подорож-реальну чи уявну. Може на письмі переказати історію.
A2	Може писати зв'язними реченнями про повсякденні аспекти свого оточення, напр. людей, місця, роботу або навчання. Може написати дуже короткий, елементарний опис подій, минулої діяльності та особистих вражень. Може написати серії простих фраз і речень про сім'ю, житлові умови, освітній рівень, теперішнє або попереднє місце роботи. Може писати прості, короткі уявні біографії та прості вірші про людей.

A1	Може писати простими фразами і реченнями про себе та інших (уявних) людей, де вони живуть і що вони роблять.
-----------	--

	Доповіді і твори/есе
C2	Може писати чіткі, зв'язні, складні доповіді, статті або твори/есе з певної проблеми або давати критичну оцінку запропонованих творчих робіт чи літературних творів.
C1	Може писати чіткі, добре структуровані твори на складні теми, підкреслюючи відповідні основні положення. Може досить докладно сформулювати і довести точки зору/погляди з допоміжними аргументами, доказами та відповідними прикладами.
B2	Може написати твір або доповідь з послідовно розгорнутою аргументацією, належним чином підкреслюючи значущі думки та наводячи відповідні допоміжні деталі. Може оцінити різні думки або шляхи вирішення проблеми. Може написати повідомлення або твір з розвиненою аргументацією, наводячи докази "за" і "проти" певної точки зору та пояснюючи переваги і недоліки різних варіантів. Може узагальнити інформацію та аргументи з певної кількості джерел.
B1	Може писати короткі, прості твори на знайомі теми. Може написати резюме, доповідь і досить впевнено викласти свої погляди щодо зібраної фактичної інформації про знайомі, звичайні та незвичайні речі в межах своїх інтересів. Може писати дуже короткі повідомлення відповідного стандартного формату, в яких розповідається про звичайну фактичну інформацію та наводяться причини вчинків.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Конспектування (лекцій, семінарів і т.д.)
C2	Розуміє все, що мається на увазі, на що натикається у сказаному, і може робити відповідні записи так само вільно, як і записи прямо сказаного мовцем.
C1	Може робити детальні записи під час лекції на теми його/її сфери інтересів, записуючи інформацію настільки точно й близько до оригіналу, що записами можуть користуватись інші люди.
B2	Може розуміти чітко структуровану лекцію на знайому тему і робити записи пунктів, які він вважає важливими, навіть якщо він/вона концентрується здебільшого власне на словах і, як наслідок, пропускає деяку інформацію.
B1	Може досить точно робити записи під час лекції для власного подальшого використання за умови, що тема є в межах його/її сфери інтересів, мовлення чітке і зв'язне, логічно Може конспектувати у вигляді ключових пунктів під час лекції з послідовним викладом матеріалу за умови, що тема знайома, а мовлення сформульоване простими засобами і представлене з чіткою нормативною вимовою.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Робота з текстом
C2	Може узагальнити інформацію з різних джерел, структуруючи аргументи і висновки для логічного викладу загального результату.
C1	Може узагальнити довгі, складні тексти.

B2	Може узагальнити широкий спектр фактичних і художніх текстів, коментуючи їх та обговорюючи протилежні точки зору і головні теми. Може узагальнити уривки з періодичних статей, інтерв'ю та документальних матеріалів, що містять певні погляди, аргументи і дискусії. Може резюмувати сюжет або окремі події фільму чи п'єси.
B1	Може узагальнити короткі відрізки інформації з кількох джерел та підсумувати їх для когось іншого. Може переказувати своїми словами короткі письмові уривки, використовуючи лексику і граматику тексту-оригіналу.
A2	Може визначити і відтворити ключові слова та фрази або короткі речення з короткого тексту в рамках обмежених компетенцій та досвіду учня. Може переписувати короткі тексти друкованого або чіткого рукописного характеру.
A1	Може переписувати прості слова та короткі тексти, представлені у стандартному друкованому вигляді.

СЛУХАННЯ

	Загальне слухання
C2	Без жодних труднощів розуміє будь-який вид усного мовлення, живого чи в запису, що звучить з природною швидкістю.
C1	Розуміє достатньо, щоб стежити за розгорнутим мовленням на абстрактні або складні теми поза його/її сферою інтересів, хоча їй/йому може знадобитись уточнення окремих деталей, особливо коли акцент незнайомий. Може впізнавати широке коло ідіоматичних виразів та колоквіалізмів, виділяючи зміни реєстрів мовлення. Може розуміти розгорнуте мовлення, навіть коли воно не зовсім зв'язне і коли смислові зв'язки в ньому є імпліцитними і не виражені експліцитно.
B2	Може розуміти нормативне усне мовлення, живе або в запису, як на близькій, так і на незнайомій темі, які звичайно зустрічаються в особистому, суспільному, академічному або професійному житті. Лише надзвичайний фоновий шум, неадекватна структура висловлювання та/або вживання ідіоматизмів впливає на здатність розуміти. Може розуміти головні думки мовлення, складного у змістовому та лінгвістичному планах, як на конкретній, так і на абстрактній темі, оформленого нормативною вимовою, у тому числі - технічні дискусії з її/його спеціальності. Може розуміти розгорнуте мовлення, складні лінії аргументації за умови, що тема досить знайома і напрям розмови позначається ознаками експліцитно.
B1	Може розуміти лінійну фактичну інформацію, що стосується загальних побутових або пов'язаних з роботою тем, розрізняючи як основний зміст, так і специфічні деталі, за умови чіткої артикуляції та вимови, до якої звук/ла. Може розуміти головний зміст чіткого нормативного мовлення про знайомі теми, що регулярно зустрічаються на роботі, у школі, на дозвіллі і т.д., у тому числі короткі
A2	Може зрозуміти достатньо, щоб задовольнити конкретні потреби, якщо мовлення чітке й повільне. Може розуміти фрази та вирази, що відносяться до сфер найближчих пріоритетів (напр. елементарна особиста інформація про сім'ю, покупки, місцеву географію, роботу), якщо мовлення чітке й повільне.
A1	Може розуміти мовлення, якщо воно дуже повільне і ретельно артикульоване, з довгими паузами для його/її полегшення сприймання.

	Розуміння розмови (діалогічного мовлення) носіїв мови
C2	Як C1
C1	Може легко розуміти складні діалоги між іншими учасниками групової дискусії або дебатів, навіть на абстрактні, складні незнайомі теми.
B2	Може розуміти поживавлену розмову носіїв мови. Може з певним зусиллям "вловити" багато зі сказаного навколо нього/неї, але може вважати для себе важким стати активним учасником дискусії з кількома носіями мови, які ніяк не змінюють свого мовлення.
B1	Може в основному зрозуміти головний зміст складної дискусії навколо нього/неї, якщо мова чітко артикульована, а вимова нормативна.
A2	Може в основному ідентифікувати тему дискусії навколо неї/нього, коли мовлення повільне й чітке.
A1	Немає дескриптора.

	Слухання в ролі члена Живої розмови
C2	Може слухати спеціалізовані лекції та презентації і де вживається велика кількість колоквіалізмів, регіональних висловів або незнайомої термінології.
C1	Може слухати більшість лекцій, дискусій і дебатів з відносною легкістю.
B2	Може зрозуміти основне з лекцій, розмов і доповідей та інших форм академічної/професійної презентації, які за змістом і лінгвістичне є складними.
B1	Може слухати лекцію або розмову у межах своєї сфери, якщо предмет мовлення знайомий, презентація лінійна, а структура мовлення чітка. Може розуміти прості послідовні короткі розмови на знайомі теми, якщо вони проходять на чітко артикульованому нормативному мовленні.
A2	Немає дескриптора
A1	Немає дескриптора

	Слухання оголошень та інструкцій
C2	Як C1
C1	Може вилучати специфічну інформацію з неякісних, з аудіоперешкодами публічних звернень, напр. на станції, спортивних стадіонах і т.д. Може розуміти складну технічну інформацію, таку як оперативні інструкції, специфікації на знайомих продуктах, пропозиції послуг.
B2	Може розуміти повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких нормативне.
B1	Може розуміти просту технічну інформацію, напр., оперативні інструкції до побутової техніки.
A2	Може зрозуміти основне з короткого, чіткого, простого повідомлення чи оголошення. Може розуміти прості пояснення, як дістатись від пункту А до пункту Б, пішки чи на транспорті
A1	Може розуміти інструкції, сформульовані ретельно й повільно, і розуміє короткі прості

	Слухання радіо та аудіозаписів
--	---------------------------------------

C2	ЯкC1
C1	Може розуміти широкий спектр записаних і трансльованих матеріалів, у тому числі деякі ненормативні говірки, і визначати найтонші деталі, включаючи імпліцитні зв'язки і стосунки між мовцями.
B2	Може розуміти записи нормативного мовлення, яке здебільшого зустрічається в суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як і зміст інформації. Може розуміти більшість документальних радіопередач та більшість інших записаних або трансльованих аудіоматеріалів, мовлення яких нормативне, і може визначити настрій, тон мовця тощо.
B1	Може розуміти зміст інформації більшості записаних або трансльованих матеріалів на теми особистих інтересів, мовлення яких чітко й нормативне. Може розуміти основний зміст радіоновин і простіших записаних передач про знайомі предмети, якщо мовлення відносно повільне й чітке.
A2	Може розуміти й вилучати основну інформацію з коротких аудіоуривків на передбачувані побутові сюжети (теми, речі, предмети), якщо мовлення повільне й чітке.
A1	Немає дескриптора.

ЧИТАННЯ

	Загальне читання
C2	Може розуміти та критично інтерпретувати практично усі форми писемного мовлення, у тому числі абстрактне, зі складною структурою або з великою кількістю літературних та нелітературних письмових колоквиалізмів. Може розуміти широкий спектр довгих і складних текстів, розпізнаючи тонкі стилістичні прийоми та значення, передані як імпліцитно, так і експліцитно.
C1	Може розуміти в деталях розгорнуті, складні тексти незалежно від того, чи відносяться вони до його/її власної сфери діяльності/спеціальності за умови, що можна перечитати важкі місця.
B2	Може читати з високим ступенем самостійності, адаптуючи стиль і швидкість читання до різних текстів і цілей, і вибірково використовуючи відповідні довідкові джерела. Має широкий активний словниковий запас читання, але може відчувати деякі утруднення при зустрічі з маловживаними ідіомами.
B1	Може читати послідовний фактичний текст про предмети, що стосуються його/її сфери та інтересів із задовільним рівнем розуміння.
A2	Може розуміти короткі, прості тексти на знайомі теми конкретного типу, побудовані на широковживаному мовленні про побут і роботу. Може розуміти широкі, прості тексти, що містять широковживану лексику, у тому числі й частину інтернаціонального словника.
A1	Може розуміти дуже короткі, прості тексти - по одній фразі за один раз, спираючись на знайомі імена/ назви, слова та елементарні фрази, і якщо потрібно, перечитуючи.

	Читання кореспонденції
C2	Як C1
C1	Може розуміти будь-яку кореспонденцію, користуючись час від часу словником.

B2	Може читати кореспонденцію, пов'язану із своєю сферою інтересів, відразу схоплюючи найсуттєвіше.
B1	Може розуміти опис подій, почуттів та побажань в особистих листах на рівні, доста регулярного листування.
A2	Може розуміти елементарні типи стандартних звичайних листів та факсів (довідки/з листи-поздоровлення і т.д.) на знайомі теми.
	Може розуміти короткі прості особисті листи.
A1	Може розуміти короткі, прості послання на листівках.

	Читання з метою орієнтації
C2	Як B2
C1	Як B2
B2	Може швидко переглянути довгий і складний текст, знаходячи потрібні йому деталі. Може швидко ідентифікувати зміст і відповідність новин, статей, повідомлень на професійні теми широкого діапазону, вирішуючи, чи потрібне більш уважне їх вивчення.
B1	Може переглянути довші тексти, для того щоб знайти бажану інформацію, зібрати інформацію з різних частин тексту або з різних текстів з метою виконання спеціального завдання. Може знайти і зрозуміти необхідну інформацію у повсякденних матеріалах, таких як листи, брошури і короткі офіційні документи.
A2	Може знайти спеціальну, передбачену інформацію у простих повсякденних матеріалах, таких як реклама, проспекти, меню, довідкові списки та розклади. Може встановити місцезнаходження спеціальної інформації у списках і вилучити необхідну інформацію (напр., користуватись "Жовтими Сторінками", щоб знайти послугу або продавця). Може розуміти повсякденні/побутові підписи та зауваження: в публічних місцях (на вулицях, в ресторанах, на залізничних станціях), на робочих місцях (вказівки, інструкції, попередження/ застереження).
A1	Може впізнати знайомі назви, слова і дуже прості фрази або прості написи у більшості звичайних повсякденних ситуацій.

	Читання для отримання інформації та аргументації
C2	Як C1
C1	Може розуміти в деталях широкий діапазон довгих/розгорнутих, складних текстів, які звичайно зустрічаються в суспільному, професійному та академічному житті, розуміючи найдрібніші деталі, у тому числі ставлення і погляди.
B2	Може вилучати інформацію, думки і точки зору з вузькоспеціальних джерел у межах своєї сфери. Може розуміти спеціальні статті поза своїм полем діяльності за умови, якщо можна інколи користуватись словником для підтвердження своєї інтерпретації сприйнятої термінології. Може розуміти статті та доповіді, що стосуються сучасних проблем, в яких автори мають особливі погляди.
B1	Може знаходити основні положення в аргументованому тексті з чіткою структурою. Може визначати послідовність аргументацій у низці публікацій, хоча й не завжди Може знаходити основні положення у простих газетних статтях на знайомі теми (про знайомі предмети).

A2	Може знайти спеціальну інформацію у простому письмовому матеріалі, який він/вона зустрічає у побуті: листах, брошурах та коротких газетних статтях з описом подій.
A1	Може скласти свою думку щодо змісту простішого інформаційного матеріалу та коротких простих описів, особливо коли є візуальна опора.

	Читання інструкцій
C2	Як C1
C1	Може розуміти в деталях довгі, складні інструкції про новий прилад або процедуру незалежно від того, чи відноситься інструкція до його/її власної сфери діяльності, за умови, якщо він/вона може перечитати складні місця.
B2	Може розуміти довгі, складні інструкції у своїй сфері, у тому числі деталі про умови або застереження, якщо є можливість перечитати важкі місця.
B1	Може розуміти чітко написані прості інструкції щодо частини/деталі обладнання.
A2	Може розуміти правила, наприклад, техніки безпеки, сформульовані простою мовою. Може розуміти прості інструкції до обладнання, що використовується у повсякденному житті - напр., громадський телефон.
A1	Розуміє при читанні прості короткі розпорядження/пояснення (напр., як потрапити з пункту А до пункту Б).

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

	Соціолінгвістична відповідність
C2	Вільно володіє ідіоматичними зворотами і колоквіалізмами з усвідомленням конотативних рівнів значень. Повністю усвідомлює соціолінгвістичні та соціокультурні особливості використання мови її носіями і може реагувати належним чином. Може успішно виступати посередником у спілкуванні між носіями мови, яка вивчається, і своїми співвітчизниками, враховуючи соціокультурні та соціолінгвістичні особливості.
C1	Може впізнавати широкий спектр ідіоматичних виразів та колоквіалізмів, усвідомлюючи реєстрові відмінності; проте може відчувати потребу в уточненні окремих деталей, особливо коли акцент незнайомий. Може розуміти фільми, в яких вживається значна кількість сленгового словника та ідіоматичних виразів і зворотів. Може гнучко і ефективно користуватись мовленням з соціальними цілями, у тому числі в емоційному, алюзивному та жартівливому аспектах.
B2	Може висловлюватись упевнено, чітко і ввічливо у формальному та неформальному реєстрах, адекватно ситуації та особистості співрозмовника. Може з певним зусиллям розуміти і брати участь в групових дискусіях/бесідах, навіть коли мова швидка й розмовна. Може підтримувати стосунки з носіями мови без того, щоб ненавмисне їх розсмішити, роздратувати, або змусити поводитись інакше, ніж вони поводитись би з носієм мови. Може висловлюватись відповідно до ситуації та уникати грубих помилок при
B1	Може виконувати й реагувати на широкий спектр мовленнєвих функцій, вживаючи їх найзагальніші експоненти (вирази, висловлювання) в нейтральному реєстрі. Усвідомлює основні правила ввічливості та діє у відповідності до них. Усвідомлює і звертає увагу на найважливіші відмінності між звичаями, звичками, правилами поведінки, цінностями та ідеалами, характерними для спільноти, мова якої вивчається, і власного народу.

A2	Може виконувати й реагувати на основні мовленнєві функції, такі як інформаційний обмін та вимоги, і виражати свої погляди і ставлення простими засобами. Може спілкуватись просто, але ефективно, вживаючи вирази загального вжитку та виконуючи елементарні звичайні дії.
	Може справлятися з дуже короткими соціальними контактами, використовуючи повсякденні ввічливі форми привітання і звертання. Може відповідати на запрошення, пропозиції, вибачення тощо.
A1	Може встановити елементарний соціальний контакт, використовуючи найпростіші повсякденні ввічливі форми: привітання та прощання; знайомства; вживати для цього "будь ласка, дякую, пробачте" і т.д.

	Гнучкість
C2	Виявляє значну гнучкість під час реформулювання ідей за допомогою різноманітних лінгвістичних форм для виділення та диференціації відповідно до ситуації, особи співрозмовника і т.д. та з метою уникнення двозначності.
C1	Як B2+
B2	Може привести зміст і форму власного висловлювання у відповідність до ситуації та реципієнта, а також враховувати рівень формальності залежно від обставин.
	Може пристосовуватись до змін напряму, стилю та поставлених акцентів, які звичайно відбуваються в розмові. Може варіювати формулювання того, що він/вона хоче сказати.
B1	Може адаптувати своє висловлювання з метою вирішення незвичайних, навіть складних/важких ситуацій.
	Може гнучко використовувати широкий діапазон простих мовленнєвих засобів для вираження того, що він/вона хоче сказати.
A2	Може адаптувати завчені прості фрази до особливих обставин шляхом Обмежених лексичних замінів.
	Може розгортати вивчені фрази шляхом простих перестановок їх елементів.
A1	Немає дескриптора.

	Дотримання правил ведення бесіди
C2	Як C1
C1	Може швидко вибрати відповідну фразу з доступного діапазону дискурсивних функцій, щоб ввести свої репліки для підтримання розмови, або виграти час та отримати можливість подумати під час спілкування.
B2	Може належним чином вступати в дискусію/бесіду, використовуючи для цього відповідні мовленнєві засоби. Може належним чином починати, підтримувати та закінчувати висловлювання, ефективно дотримуючись правил ведення бесіди.
	Може ініціювати висловлювання, вступати відповідно до своєї черги та закінчувати розмову, коли їй/ йому це потрібно, хоча не завжди може це зробити елегантно. Може використовувати готові фрази (напр.. That's a difficult question to answer/На це запитання важко відповісти), щоб виграти час і вступити до бесіди тоді, коли сформулює те, що хоче сказати.
B1	Може вступати в дискусію/бесіду на знайому тему, використовуючи фразу, відповідну початку висловлювання.

	Може ініціювати, підтримувати та завершувати просту бесіду сам-на-сам на теми, які близькі/знайомі або мають персональний інтерес.
A2	Може вживати прості прийоми, щоб почати, підтримувати або закінчувати коротку розмову. Може ініціювати, підтримувати і завершувати просту бесіду сам-на-сам. Може привернути до себе увагу.
A1	Немає дескриптора.

	Розгортання теми
C2	Як C1
C1	Може робити продумані описи та розповіді, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі положення та завершуючи відповідним висновком.
B2	Може розвивати чіткий опис або розповідь, аргументуючи й захищаючи власні погляди, наводячи відповідні деталі та приклади.
B1	Може досить вільно робити просту розповідь або опис у вигляді лінійної послідовності фактів.
A2	Може розповісти історію або щось описати у вигляді простого переліку фактів.
A1	Немає дескриптора.

	Зв'язність і злитність
C2	Може побудувати зв'язний і злитний текст, повноцінно й доречно використовуючи різноманітні граматичні структури і широкий діапазон схем зв'язку.
C1	Може продукувати чітке, плавне, логічне мовлення, виявляючи контрольоване використання граматичних структур, конекторів та схем зв'язку.
B2	Може ефективно використовувати різноманітні засоби/слова зв'язку, щоб чітко позначити вид зв'язків між думками. Може використовувати обмежену кількість схем зв'язку, щоб пов'язати свої висловлювання у чітке, зв'язне мовлення, хоча у довгих репліках можуть бути деякі "перескакування"
B1	Може зв'язати серії коротких, дискретних, простих елементів у зв'язну, лінійну послідовність фактів.
A2	Може вживати найпоширеніші конектори для зв'язування простих речень з метою розповіді історії або опису чого-небудь у вигляді простого переліку фактів. Може зв'язати групи слів за допомогою простих конекторів як "and", "but" та "because"/"та/і/й", "проте", "тому що".
A1	Може зв'язувати слова або групи слів за допомогою дуже простих лінійних конекторів, як "and " або "then" /"та/і/й" або "тоді/потім".

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

54007, м. Миколаїв, пр. Героїв України 9, тел./факс +38(0512) 42-42-80, e-mail: university@nuos.edu.ua

ДОДАТОК 2

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор _____ Євген ТРУШЛЯКОВ

“ ____ ” _____ 202__ р.

ПРОТОКОЛ № _____

засідання комісії з приймання загального іспиту з англійської мови

від “ ____ ” _____ 202__ р.

Голова комісії: _____

Члени комісії:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

Склад комісії затверджено наказом ректора НУК від
« ____ » _____ 202__ р., № _____
в аспіранта (здобувача) _____

№	Питання	Оцінка	
		Сума балів	ECTS
1	Письмовий тест (Academic English C1)	(0-15)	
2	Стаття на тему дисертаційного дослідження англійською мовою.	(0-25)	
3	Обґрунтування теми дисертаційного дослідження англійською мовою:	(0-20)	
4	Термінологічний словник (100-150 термінів).	(0-5)	
5	Бібліографія (не менше 15 джерел).	(0-5)	
4	Усна презентація результатів дисертаційного дослідження англійською мовою.	(0-25)	
Всього:		(0-100)	

Ухвалили:

Вважати, що _____ склад (ла)
(Прізвище, ініціали)

загальний іспит з англійської мови з оцінкою _____
(словами)

Голова екзаменаційної комісії

Підпис

(Прізвище, ініціали)

Члени екзаменаційної комісії :

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____